

**Qorshaha
Waxqabadka
Daryeeleyaasha**

TUSMADA

Farriin ka socota Xubingole Anna Wright, Xubin Dawlida Camden ee u xilsaaran Caafimaadka, Wanaagqabka iyo Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka	4
Farriin ka socota daryeeyaal aanan mushaar lahayn	5
Akhrinta Qorshaha Waxqabadka Daryeeyaasha	6
Qaybta 1 - Qorshaha Waxqabadka Daryeeyaasha	8
Sida loo xusay Qorshaha Waxqabadka Daryeeyaasha	8
Qaybta I – Mabaadii'da Taageeridda Daryeeyaasha	9
Mabda'a 1: Isku aqoonsashada daryeele ayaa ah tallaabo daruuri u ah helitaanka taageerada	9
Mabda'a 2: Daryeeliddu waxay asal ahaan ku xiran tahay xiriir qof lala leeyahay	9
Mabda'a 3: Daryeeluhu waa qof shakhsi ah oo leh baahiyo iyo xaalad iyaga gaar u ah.....	9
Mabda'a 4: Masuuliyadaha daryeelku waxay u baahan yihiin waqti iyo tamar	9
Mabda'a 5: Adeegyada isku xiran ayaa daruuri u ah daryeeyaasha	9
Qaybta II – Meelaha Mudnaanta u leh Waxqabadka	10
Wadaxiriirka	10
Macluumaadka iyo Talada	11
Taageerada Caafimaadka Maskaxda	12
Wadahadallada Daryeelaha (qiimaynada)	13
Qorshaynta Xaaladda Degdegga iyo Mustaqbalka	13
Caafimaadka iyo Ka Sii-daynta Isbitaalka	14
Taageerada Daryeeyaasha Da'da yar (Young Adult Carers) (YAC)	14
Nasashooyinka Daryeelaha	15
Furnaanta/Helitaanka	15
Taageerada Maaliyadeed iyo Sharciyeed	16
Shaqada, Waxbarashada, iyo Tababbarka	16

Qaybta III – Raadraacaha Waxqabadka	17
Waxqabadyada Hadda.....	17
Horumarka Ilaa Iminka.....	22
Qaybta 2 - Carers in Camden (Daryeeleyaasha jooga Camden)	24
Ciddee ayaa ah daryeele (carer)?.....	24
Carers in Camden (Daryeeleyaasha jooga Camden).....	25
Waajibaadyada sharciyeed ee lagu taageero daryeeleyaasha	29
Sida loo soo saaray qorshaha waxqabadka	30
Cidda gargaar ka bixisay soo saarista qorshaha waxqabadka.....	31
Maxaa xiga – Guddiga Iskaashiga Daryeeleyaasha Xaafadda	33
Sidee ayaan u ogaan doonaa in uu isbeddel yimid?	33
Taageerada loogu talagalay daryeeleyaasha jooga Camden.....	35

Farriin ka socota Xubingole Anna Wright, Xubin Dawlida Camden ee u xilsaaran Caafimaadka, Wanaagqabka iyo Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka

Daryeeleyaashu waa halyay aanan la ammaanin oo ku jira bulshooyinkeena. Maalin walba dad ayaa iska xilsaara masuuliyado daryeel oo cusub, iyagoo kaalin daruuri ah ka fuliya qoysaska iyo bulshooyinkooda kale, iyagoo taageero, daryeel iyo caawimo ku aadan hawlaha maalinlaha ah siiya dadka haddii aan la caawin la rafaadi doona in ay keligood is dabbaran. Cilmibaaris ay samaysay hay'adda Carers UK ayaa lagu ogaaday in daryeeleyaasha aanan mushaarka lahayn ee jooga England iyo Wales ay ku daraan £445 malyuun maalintii dhaqaalaha taasoo ah qiyaas ahaan £162 bilyan sanadkii. Qiimaha daryeelka aanan mushaarka lahayn wuxuu u dhigmaa NHS labaad oo ka jira England iyo Wales!

Laakiin yaa daryeela daryeeleyaasha? Waxaa jirta cilmibaaris badan oo sanado badan soo socotay oo u doodaya in daryeeleyaashu ay taageero u baahan yihiin. Waxaan og nahay in daryeeleyaasha uu si xun u saameeyey cudurkii safmarka ahaa, in daryeeleyaashu ay la kulmaan go'doon bulsho iyo keli ahaan, in daryeeleyaashu ay badi dayacaan caafimaadkooda iyo wanaagqabkooda inta ay u heellan yihiin daryeelidda baahiyaha dadka kale. Waxaan sidoo kale og nahay in qaar ka mid ah sinnaan la'aamaha ka jira shacabka Camden oo dhan ay sidoo kale uga jiraan daryeeleyaasha dhexdooda. Warbixinta Dhisidda Aasaasaha Siman (Building Equal Foundations Report) ee Camden, taasoo lagu eegay saamaynta aan is leekayn ee cudurka Covid-19 uu ku yeeshay bulshooyinka Madowga, Aasiyanka, iyo jinsiyadaha kale ah ee Camden ayaa lagu helay caddayn tilmaamaysa in daryeeleyaasha ka soo jeeda qaar ka mid ah asallada Madowga, Aasiyanka, iyo jinsiyadaha kale ay ka filasho yar tahay in ay taageero ku helaan dariiqyada caadiga ah. Saamayntan oo la socota midda ka timid shiddada kharashka nolosha ayaa weli raad in badan waara ku leh.

Xeeladda Camden ee ku aadan nolosha iyo gaboobidda wanaagsan ee Camden gudaheeda waxaa lagu magacaabaa Supporting People, Connecting Communities (Taageeridda Dadka, Xiriirinta Bulshooyinka) waxaana lagu xusay mudnaanta in la hubiyo in daryeela walba uu dareemo in la qiimeeyo oo la taageero. Fikradda Qorshaha Waxqabadka Daryeeleyaashu waxay ka dhalatay damaca ah in ballanqaadkan laga dhabeeyo.

Qorshahan Waxqabadka Daryeeleyaashu waa mid gaar ah maxaa yeelay waxaa soo saaray daryeeleyaasha waxaana loogu talagalay daryeeleyaasha. Waxaan og nahay in adeegyada ay hagaan lalana habeeyo dadka taageerada hela ay si ka fiican ugu habboonaan doonaan baahiyaha dadka loogu talagalay in loogu adeego. Mida ugu muhiimsan, qorshaha waxaa lagu qabeeyey waxqabadyo khaas ah oo ujeeddadoodu ay tahay, tusaale ahaan, in taageero waqti hore loogu deeqo daryeeleyaasha ka hor inta aanay gaarin heer shiddo taasoo iyaga u suurto gelisa in ay sii wadaan kaalimahooda daryeelka waqtiga ugu badan ee suurogalka ah. Daryeeleyaasha ayaa sidoo kale si cad u sheegay in aan u baahannahay adeegyo wada shaqeeya, oo si ka fiican hawsha uga qaybgeliya daryeeleyaasha oo ay u arkaan shuraako qiime leh.

Camden waxaa saaran masuuliyadda in ay hormuud u noqoto oo ay u doodo dhammaan daryeeleyaasha iyo in ay daryeeleyaal dheeraad ah la xiriiriso taageerada mar kastoo suurogal ah. Shaqada aan la qabannay daryeeleyaasha si aan u soo saarno qorshahan waxaan ku aaminsan nahay in aan xoojin karno taageerada diyaarka ah oo aan caddaaladda u kordhin karno oo aan u furi karno dadkoo dhan si ay u heli karaan. Qorshaha Waxqabadka Daryeeleyaasha waxaa lagu rabaa in si duwan wax loogu sameeyo, si daryeeleyaashu aanay soo laabmin iyagoo sheegaya in aanay xaaladdu is beddelin.

Daryeela ayaa kulan koox diiradsaaris ku sheegay in ay rabaan in la "Arko, la maqlo oo lagu maqsuudo." Annagu uma malayno in ay tani tahay wax aanan la samayn karin, waxaan rabnaa in aan dhammaan daryeeleyaasha Camden idinka mahadcelinno dhammaan waxa aad qabataan.

Xubingole Anna Wright, Xubin Dawlida Camden ee u xilsaaran Caafimaadka, Wanaagqabka iyo Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka

Farriin ka socota daryeeleyaal aanan mushaar lahayn

“Waxaan rabnaa in uu qof dhaho: waan maqlay waxa aad sheegtay.”

Way adkaan kartaa in la isku aqoonsado ama la isku tilmaamo daryeele. Waxaan rabnaa in la aqoonsado in wax cajiib ah aan samayno, waana in aan ku sharaf qabno!

Daryeele ahaantu way adkaan kartaa, waqti ayay qaadan kartaa waxayna beddeli kartaa nolosha. Waxay noqon kartaa kelinimo iyo dhibaato. Caadi ahaan ma aha kaalin aan codsannay. Waxaan bixinnaa dadaal aad u badan laakiin faa'iido badan ayay taasi keeni kartaa marka aan aragno in qofka aan taageerno uu ku nool yahay nolosha ugu fiican ee suurogal u ah. Way fududdahay in naftaada aad illowdo marka aad qof kale horta ka fikirayso. Waxaan dareemi karnaa in aan shaqada u heegan nahay xataa haddii aan isku dayno in aan xuduud dejinno. Waan soconnaa maalinba maalinta ku xigta maxaa yeelay dadka aan daryeelno ayaa taageeradayada u baahan. Waaxaan sidaas u samayn karnaa jeceyl, daacadnimo, anshax, masuuliyad ama maadaama aan u aragno in aanay cid kale joogin oo ay iyagu annaga nagu tiirsan yihiin. Waxaan ku fiican nahay in aan maalin kaste sideeda u raacno.

Waa in nala qiimeeyo. Waxaan khibrad badan u leenahay in aan adeegyada isticmaalno oo aan la hadalno. Waxaan badi nahay xiriirka u dhexeeya adeegyada. Waxaan rabnaa in aan wadaagno aqoontayada waxaan rabnaa in codkayaga la maqlo! Taageerada dadka isku faca ah ayaa waxtar yeelan karta, way na caawin kartaa haddii aan taageeradaas helno oo aan la hadalno daryeeleyaal kale. Annaguba taageero ayaan u baahan nahay.

“Marka aad meel wacdo, waxaad rabtaa in aad dareento in hab lagu siinayo oo lagu soo dhawaynayo halkii aad ka dareemi lahayd in dib lagu riixayo.”

Qorshahan waxqabadka ayaa bilow ah. Waxaa lala soo saaray tirada ugu badan ee daryeeleyaasha jooga Camden ee ay noo suurtoogashay in aan la hadalno.

Waxaan rabnaa in daryeeleyaal dheeraad ahi ay aqoonsadaan in ay daryeeleyaal yihiin. Waxaan rabnaa in daryeeleyaal dheeraad ahi ay ogaadaan in aanay keligood ahayn. Waxaan rabnaa in aan bulsho ahaan kobacno annagoo qofba qofka kale taageeraya. Waxaan rabnaa in daryeele walba uu fahmo taageerada ay xaq u leeyihiin. Marka aan adeeg la xiriirno waa in aan ka helno waayo ama dhacdo fiican. Marka aakhirka la gaaro, waqti iyo lacag badan ayaan adeegyada ugu reebnaa waxa aan samayno.

Ku soo dhawow Qorshahayaga Waxqabadka Daryeeleyaasha!

Akhrinta Qorshaha Waxqabadka Daryeeleyaasha

Qorshaha Waxqabadka Daryeeleyaashu waa ballanqaad ah in daryeeleyaasha la aqoonsado oo si ka fiican loo taageero. Waa qorshe lagu suurtoogelinayo in adeegyada oo dhani ay wada shaqeeyaan si ay u daboolaan baahiyaha daryeeleyaasha.

Qorshaha waxqabadka waxaa loogu talagalay daryeeleyaasha aanan mushaar lahayn, ama aanan rasmi ahayn. Kuwani waa daryeeleyaasha 18 jirka ah ama ka weyn ee daryeel siiya dad 16 jir ah ama ka weyn,* ee aanan lacag ka helin adeegyada caafimaadka iyo daryeelka bulshada, ama qofka ay taageeraan, taasoo laga siiyo kaalintooda daryeelka.

Tallaabo walba oo ku jirta qorshahan waxqabadka waxaa lala soo saaray daryeeleyaal aanan mushaar lahayn oo ka soo jeeda bulshooyinkeena kaladuwan. Waxay tani ka turjumaysaa codka daryeeleyaasha, waayahooda iyo aqoontooda. Waxay qaadatay waqti dheer si bartan loo soo gaaro. Macluumaad badan ayaa ku jira dukumeentigan. Waxaa muhiim loo maleeyey in aanan la muujin oo keliya waxqabadyada ku jira qorshahan, laakiin in sidoo kale la sharraxo sida loo soo saaray qorshaha. Meelaha qaarkood ayaa laga yaabaa in ay adiga kaaga dan badan yihiin meelo kale. Si adiga laguugu fududeeyo, qorshaha waxqabadka waxaa loo kala saaray labo qaybood:

1) Qorshaha Waxqabadka

2) Carers in Camden (Daryeeleyaasha jooga Camden)

Qorshaha Waxqabadka Daryeeleyaasha waxaa loo habeeyo in uu dhaqdhaqaaq yeesho wuuna is beddeli doonaa waqti ka dib. Qaybta Qorshaha Waxqabadka dhexdeeda, waxaa lagu muujiyey mabaadii'da wadajir loo soo saaray ee habboon in ay bartamaha ugu jiraan sida habboon in adeegyada oo dhan loogu xiriiriyo daryeeleyaasha (Dhinaca I). Daryeeleyaashu waxay sidoo kale tilmaameen meelaha mudnaanta leh ee adeegyada oo dhan, laakiin gaar ahaan kuwa ku lug leh caafimaadka iyo daryeelka bulsheed, ay ku samayn karaan isbeddello si loogu faa'iideeyo daryeeleyaasha (Dhinaca II). Waxaa jira raadraacaha waxqabadka (Dhinaca III) kaasoo muujinaya waxqabadyada la tilmaamay ama la soo ogaaday ee habboon in marka hore la eego, iyo horumarka ilaa iminka la gaaray. Meelaha mudnaanta leh iyo raadraacaha ayaa la cusboonaysiin doonaa marka hore loogu socdo qorshaha waxqabadka, waxyaabo la fuliyo ee meelaha diiradsaaristu ay is beddelaan, iyadoo ay hoggaamiyaan guddiga iskaashiga daryeeleyaasha ee cusub.

Waxaa tan dhammaanteed hoggaamin doona daryeeleyaasha aanan mushaar lahayn. Gaaritaanka iyo taageeridda daryeeleyaal dheeraad ah ayaa muhiim u ah wax walboo aan wadno in aan samayno.

Carers in Camden (Daryeeleyaasha jooga Camden) ayaa haysa macluumaadka lagu taageerayo qorshaha waxqabadka. Qaybtan waxaa lagaga hadlayaa qeexitaanka ama sharaxaadda daryeelaha aanan mushaarka lahayn; waxaa lagu muujinayaa xog ku saabsan daryeeleyaasha jooga Camden waxaana lagu xusayaa xuquuqaha daryeeleyaasha. Qaybta waxaa lagu qeexayaa sida loo soo saaray qorshaha waxqabadka, iyo cidda lala soo saaray; sida loo cabbiri doono horumarka laga gaaro qorshaha waxqabadka iyo qorshooyinka u yaalla guddiga iskaashiga daryeeleyaasha.

Sida loola xiriiro taageerada, haddii aad tahay daryeele aanan mushaar lahayn, ayaa sidoo kale laga heli karaa dhammaadka qaybtan.

Haddii aad doorbidayso in aad aragto nuskhadda internetka ee qorshahan, waxaa jirta barta internetka ee loogu talagalay qorshaha waxqabadka: <https://carersactionplan.camden.gov.uk>

*Xeeladda daryeeleyaasha da'ada yar ayaa la cusboonaysiinayaa waxaana la higsanayaa in qorshahan waxqabadku uu la xiriiro doono xeeladda daryeeleyaasha da' yar ee cusub inta la horumarinayo.

Qaybta 1 - Qorshaha Waxqabadka Daryeeleyaasha

Sida loo xusay Qorshaha Waxqabadka Daryeeleyaasha

Mawduucyada waxaa laga soo ogaaday waxa muhiim u ah daryeeleyaasha. Waxaa kuwan loo kala faahfaahiyey shan mabda'a oo muhiim ah, oo lagu tiirinayo taageerada loogu talagalay daryeeleyaasha, iyo weliba meelaha mudnaanta u leh waxqabadka. Hadallada toos looga soo qaaday daryeeleyaasha ayaa lagu daray dhammaan qorshaha waxqabadka. Qorshahan waxqabadku wuu is beddeli doonaa inta aan wadajir hore ugu soconno si aan mudnaanaha daryeeleyaasha uga fulinno Camden.

Qaybta I waxaa lagu qeexay **mabaadii'da taageeridda daryeeleyaasha**. Kuwani waa aasaasi waana in lagu tiiriyo wax walboo aan samayno. Waxaa loo arkaa in aanay kuwani is beddeli doonin. Mabaadii'du waa:

- Isku aqoonsashada daryeele ayaa ah tallaabo daruuri u ah helitaanka taageerada
- Daryeeliddu waxay asal ahaan ku xiran tahay xiriir qof lala leeyahay
- Daryeeluhu waa qof shakhsi ah oo leh baahiyo iyo xaalad iyaga u gaar ah
- Masuuliyadaha daryeelku waxay u baahan yihiin waqti iyo tamar
- Adeegyada isku xiran ayaa daruuri u ah daryeeleyaasha

Qaybta II waa **meelaha mudnaanta leh** ee ay daryeeleyaashu sheegeen in ay habboon tahay in aan diiradda saarno. Marka macluumaad dheeraad ah la helo, ee la sii wado shaqada ay ka qaybgalaan daryeeleyaashu ee lagu fulinayo qorshaha, Qaybta II ayaa la cusboonaysiin doonaa si loogu matalo fikradaha ama ra'yiga iyo waayaha tirada daryeeleyaasha ugu badan ee suurogalka ah. Waxyaabaha mudnaanta leh waa:

- Wadaxiriirka
- Macluumaadka iyo Talada
- Taageerada Caafimaadka Maskaxda
- Wadahadallada Daryeelaha (qiimaynada)
- Qorshaynta Xaaladda Degdegga / Mustaqbalka
- Caafimaadka iyo Ka Sii-daynta Isbitaalka
- Taageerada Daryeeleyaasha Da'da yar (Young Adult Carers) (YAC)
- Nasashooyinka Daryeeleyaasha
- Furnaanta/Helitaanka
- Taageerada Maaliyadeed iyo Sharciyeed
- Shaqada, Waxbarashada iyo Tababbarka

Raadracaha Waxqabadka ee ku jira **Qaybta III** ayaa lagu faahfaahin doonaa tallaabooyinka lagu gaarayo meel walbo wax laga qabanayo. Tani way is beddeli doontaa inta aan la shaqaynayno daryeeleyaasha, waaxda caafimaadka, daryeelka bulshada, iyo ururrada bulshada si aan u helno xalal waxtar leh. Marka la dejiyo hababka hore loogu socon karo, waqtiyada lagu fulinayo ayaa loo qoondayn doonaa mid kastoo ka mid ah waxqabadyada. Raadraacaha waxaa sidoo kale ku jirta qayb loogu talagalay horumarka laga gaaray mudnaan kaste.

Qaybta I – Mabaadii'da Taageeridda Daryeeleyaasha

Intii la soo saarayey qorshahan waxqabadka waxaa jawaabaha daryeeleyaasha ka soo baxay dhowr mawduuc oo aanan ka hadlayn meelo khaas ah oo wax laga qabanayo. Mawduucyadan ayaa lagu habeeyey mabaadii' lagu tiirin doono shaqada oo dhan si loo hubiyo in daryeeleyaasha la qiimeeyo oo la taageero.

Mabda'a 1: Isku aqoonsashada daryeele ayaa ah tallaabo daruuri u ah helitaanka taageerada

Dadku waxay badanaa isku arkaan walaal, lammaane, waalid, ilme, saaxiib halka 'daryeele'. Waxay dad badan ku qaadan kartaa hal sano ilaa in ka badan saddex sano si ay u gartaan ama u aqoonsadaan in ay daryeeleyaal yihiin, taasoo ka dhigan waqti dheer oo aad heli weydo taageerada aad xaq u leedahay. Ka sokow isku dayidda in wacyi gelinta loo kordhiyo shacabka guud, waxaa la aqoonsaday in cudurka safmarku uu saamayn aanan is leekayn ku yeeshay kooxo badan oo faa'iido yar oo ay ka mid yihiin daryeeleyaasha ka soo jeeda bulshooyinkayaga kaladuwan. Waxaa muhiim ah in adeegyadu ay iskood ugu dhaqaaqaan in ay soo ogaadaan daryeeleyaasha si ay iyaga ula xiriiryaan taageerada. Waxay tani sidoo kale ka dhigan tahay in dadka lala shaqeeyo si loo fahmo oo wax looga qabto carqaladaha hor yaalla isku aqoonsashada daryeele.

Mabda'a 2: Daryeeliddu waxay asal ahaan ku xiran tahay xiriir qof lala leeyahay

Dhanka camaliga ah, taageerada la siiyo daryeeleyaashu waxay ku xiran tahay habka loo daboolo daryeelka iyo baahiyaha taageerada ee qofka/dadka ay daryeelaan. Labada midba gooni looma eegi karo oo go'aannada ku saabsan qofka la daryeelo ayaa saameeya daryeelahooda. Waxaa muhiim ah in daryeeleyaasha laga qaybgeliyo, laga wargeliyo, oo loo tixgeliyo go'aannada la gaaro, iyadoo barbar socda xirfadleyaasha ama takhaatiirta caafimaadka iyo daryeelka iyo qofka laftigooda. Taageerada diiradda lagu saaro ka hortaggu uma faa'iidayso oo keliya qofka la daryeelo laakiin weliba daryeeleyaasha.

Mabda'a 3: Daryeeluhu waa qof shakhsi ah oo leh baahiyo iyo xaalad iyaga gaar u ah

Inkastoo daryeelidda lagu qeexo xaaladda xiriirka, haddana ma aha dhinaca keliya ee uu leeyahay aqoonsiga qofku. Isla sida ay u habboon tahay in daryeelka iyo taageerada loogu talagalay shakhsiyadka lagu matalo dookhyadooda ama doorbidyadooda iyo anshaxooda, daryeeleyaashu waxay u baahan yihiin xulashooyin iyo taageero matalaya aqoonsigooda shakhsi ahaaneed, xaaladdooda dhaqameed, iyo duruufahooda nololaha.

Daryeeleyaashu waxay bixiyaan taageero aan la qiyaasi karin, haddana waxay tani badi xadidaysaa kartida ay u leeyihiin in ay naftooda wax u qabtaan. Daryeeleyaashu waxay sheegeen inkastoo ay daryeeliddu himilo siiso, haddana waxay ka dhignaan kartaa in rajooyinkooda iyo higsiyadooda gaarka ah ay hakiyaan – waqti aanan xad lahayn. Waxay tani keeni kartaa xadaymo saaran baaridda hammadyadooda shakhsi ahaaneed ee firaqada, waxbarashada iyo shaqada. Waxaa daruuri ah in baahiyaha daryeeleyaasha la dhegeysto, mudnaan la siiyo, oo loo doodo, xataa aqoonsashada kaalinta daryeeleyaasha oo lagu aqoonsado dejinta siyaasadda iyo adeegga.

Mabda'a 4: Masuuliyadaha daryeelku waxay u baahan yihiin waqti iyo tamar

Helitaanka nafaas shucuureed ama waqti camali ah inta lagu jiro kaalinta daryeelka ayaa carqalad u noqon karta helitaanka taageerada ay daryeeleyaashu u baahan yihiin, iyadoo ugu baahan naftooda iyo dadka ay daryeelaan. Daryeeleyaashu waxay noo sheegeen in adkaanshaha maskaxda iyo jirka loo baahan yahay si loo sameeyo waxa ay sameeyaan, laakiin badi daryeeleyaasha laftigooda ayaa caafimaad darnaan kara sababtoo ah saamaynta daryeelka. Sidaas darteed waxaa muhiim ah in macluumaadka iyo habsocodyada la kala caddeeyo oo la fududeeyo iyo in dabacsanaan laga muujiyo adeegyada iyo hay'adaha kale dhexdooda. Daryeeleyaashu waxay rabaan in laga qayb geliyo horumarinta adeegga waxayna tani macnaha ugu badan u yeelataa marka ay ka qayb geli karaan shaqada hawlaha la taaban karo oo ay arki karaan natiijooyinka.

Mabda'a 5: Adeegyada isku xiran ayaa daruuri u ah daryeeleyaasha

Adeegyada ku xiran fikradaha iyo ra'yicelinta daryeeleyaasha ayaa kaga fiican in ay fahmaan oo ay wax ka qabtaan caqabadaha lagala kulmo helitaanka taageerada. Marka adeegyadu ay iska kaashadaan shaqada si ay u wadaagaan fikradaha oo ay iskugu geeyaan khayraadka, si ka waxtar badan ayaa natiijooyin daryeeleyaasha looga heli karaa Camden oo dhan. Sulubidda habsocodyada iyo meesha oo laga saaro waxyaabaha lagu celceliyo ayaa daryeeleyaasha ka caawinaysa in ay si ka waxtar badan u dhex maaxaan taageerada diyaarka ah. Waxay tani weliba faa'iido u leedahay adeegyada, gaar ahaan marka la eego xuduudda hadda uga yaalla tirada la qaadi karo. Iskaashiyada lala galo kooxaha bulshada ee hore ugu xiran daryeeleyaasha ayaa caawin kara in la xaqiijiyo in macluumaadka dadka toos loola wadaago oo la adeegsado hab iyaga waxtar u leh. Adeegyada xeelad ku toosan xaafadda, bulshada, ka muujiya wadashaqaynta iyo fulinta hawlgallada intasuurogalka ah.

Qaybta II – Meelaha Mudnaanta u leh Waxqabadka

Meelahan wax laga qabanayo waxay ku salaysan yihiin wixii ay daryeeleyaashu sheegeen in uu iyaga muhiim u yahay. Waxaa sidoo kale hagay xirfadleyaasha iyo dhakhaatiirta caafimaadka iyo daryeelka bulsheed iyo adeegyada daryeeleyaasha ee Camden.

Meelaha mudnaanta leh ee Wadaxiriirka, Macluumaadka & Talada iyo Caafimaadka Maskaxda ayay kooxaha diiradsaarista daryeeleyaashu tilmaameen in ay yihiin kuwa loo baahan yahay in horta laga shaqeeyo. Waxqabadyada ku jira raadraacaha ee Qaybta III ayaa matalaya in ay kuwani yihiin meelaha hadda diiradda la saarayo.

Wadaxiriirka

“Marka aad daryeele tahay, waa in aad adeegyo badan la macaamisho. Badi waxaa jira gargaar, laakiin way adag tahay in la helo ururka ama waaxda saxda ah.”

Waxa muhiim u ah daryeeleyaasha:

- Marin cad oo loogu talagalay daryeeleyaasha si ay ula xiriiraan ama ula hadlaan adeegyada kaasoo is leeg oo naxariis leh.
- Daryeelaha oo uusan qofba qofka kale u gudbinin.
- Jiritaanka qof hormuud u noqda oo u dooda daryeeleyaasha, oo ka war haya daryeeleyaasha, oo ku jira adeegyada.
- Adeegyo dib ula soo xiriira daryeeleyaasha marka ay ballanqaadaan in ay sidaas samayn doonaan.
- Guddiga Iskaashiga Daryeeleyaasha oo adeegyada lagula xisaabtami karo.
- Adeegyo turjumaad oo si ballaaran loo helo oo si waxtar leh u gudbiya farriinta ama hadalka uu qofku isku dayayo in uu sheego.
- Luuqad la wanaajiyay oo ay adeegyadu isticmaalaan si ay u qeexaan ama u sharraxaan waxa ay ka dhigan tahay ahaanshaha daryeele si dad dheeraad ahi ay tan isku aqoonsan karaan.
- Macluumaad lagu akhrin karo telefoonka gacanta.
- Adeegyo isticmaala aaladaha baraha bulshada si ay u gaaraan dad dheeraad ah.
- Wadaxiriir astaysan si loogu matalo kaladuwanaanta baahiyaha iyo aqoonsiyada daryeeleyaasha. Tusaale ahaan, daryeeleyaasha labka ah ayaa soo sheegay in ay badi dadka kula xiriiraan habab kaladuwan oo ay ka filasho yar tahay in ay gargaar codsadaan.

Macluumaadka iyo Talada

“Anigu waxaan rabaa shabakad taageero oo si ka fiican u qaabaysan oo leh tilmaamis waxtar leh. Waxaan tagaa goobooyin aanan dhammaanayn oo aan lataliyeyaal kala qaybo laakiin waxaan ku dambeeyaa in ay weli isla carqalaihii hore iga hor yaallaan gargaarka aan iskay hore uga helay internetka.”

Waxa muhiim u ah daryeeyaasha:

- Macluumaadka iyo talada oo lagu helo xaalad taageero leh, macne leh, oo shakhsi ah.
- Toos ula hadlidda dadka fududayn kara fahanka oo loo maro shabakado taageero iyo munaasabado tababbar maqal iyo muuqaal.
- Macluumaadka oo sax ah oo ah kuwii ugu dambeeyey, iyadoo si cad loo sheego taageerada diyaarka ah iyo shuruudaha u qalmista.
- Dhisidda meel ama bannaan gaar ah, sida bog internet, halkaasoo macluumaadka iyo talada daryeelaha laga heli karo.
- Macluumaadka oo ku diyaar ah luqadda hooyo ee qofka, iyo la shaqaynta hay'ado takhasus leh oo dhaqanka khaas u ah si loogu xayaysiiyo oo loogu qaybiyo macluumaadka daryeeyaasha.
- Macluumaadka oo lagu helo qaabab kaladuwan oo dhijitaal iyo daabacaad ah; daryeeyaalka badan ayaa labadaas kala doorbida.
- Ogaanshaha halka uu daryeeluhu taageero u doonan karo ee aanan ahayn adeegyada rasmiga ah.
- Fahmida cidda caawin karta u doodista daryeeyaasha iyo sida adeegyadan loo heli karo.
- Fahmida xuquuqda iyo waxyaabaha la heli karo daryeela ahaan oo ay ka mid tahay taageerada ka diyaar ah waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka, Caafimaadka, Guryeynta, loo-shaqeeyeyaasha, iyo wixii la xiriira dheefaha ama lacagaha cayrta, deeqaha, iyo haajiraadda.
- Goobta shaqada oo laga wacyi geliyo daryeeyaasha.
- Wax dheeraad ah oo laga barto mawduucyada daryeelka caafimaadka sida asaasaqa (dementia), maangoonida (autism), naafada, cuntada caafimaadka leh, iyo wanaagqabka.
- Xayaysiinta dheeraadka ah ee barnaamijyada kaarka sicir dhimista ee hadda diyaar u ah daryeeyaasha, iyo taageerada si loogu doodo kabitaannada, sida, rukumashooyinka jimicsiga, fowsharrada ama tigidhada lacagta ee daryeelka indhaha, daryeelka ilkaha.
- Xaqiijinta in dhammaan adeegyadu og yihiin taageerada diyaar u ah daryeeyaasha oo ay si firfircoon daryeeyaasha ugu gudbiyaan taageerada.
- Bixinta macluumaad googo'an oo la soo koobay si loogu taageero hababka kaladuwan ee ay dadku u qaataan macluumaadka.

Taageerada Caafimaadka Maskaxda

“Caafimaadka maskaxdu gooni uma taagna, wuxuu barbar socon karaa waxyaabo iyo xaalado caafimaad kale, wuxuuna dhalin karaa baahiyo daryeel”

Mudnaantani waxay la xiriirtaa taageeridda wanaagqabka maskaxda ee daryeeleyaasha iyo sidoo kale adeegyada caafimaadka maskaxda.

Waxa muhiim u ah daryeeleyaasha:

- Aqoon ka fiican oo laga haysto halka laga helo taageerada ugu horraysa, taageerada laga helo cudurka la sheego, iyo halka laga helo taageerada joogtada ah.
- Suurogalka in ay jirto hal meel oo lala xiriiro iyo jiritaanka qorshe la wadaago oo lagu taageero dadka aan daryeelno.
- Xaqiijinta in daryeeleyaasha la dhegeysto oo hawsha laga qaybgeliyo marka la qorshaynayo daryeelka iyo taageerada.
- Daryeeleyaasha oo loogu baaqo qiimaynta daryeelaha.
- Taageero joogto ah oo laga bixiyo wanaagqabka, sida latalin ama caqlicelin qiime jaban ama bilaash ah, baaritaanka badqabka, waxqabadyo lagu xoojiyo xiriirka bulsheed iyo taageerada faca.
- Taageerada caafimaadka maskaxda ee sidoo kale ka turjuma aqoonsiyada iyo baahiyaha dhaqameed ee kaladuwan, tusaale ahaan, kooxo takhasus leh oo loogu talagalay ragga, daryeeleyaasha madow, waalidiinta keli ah, haweenka iyo dadka ah LGBTQ+.
- Taageerada dadka isku faca ah si loogu bixiyo xiriir iyo saaxiibtinimo.
- Helitaanka meel ama nafaas nabad ah oo lagula kulmo daryeeleyaal kale, gaar ahaan marka qofka la daryeelo uu shiddo ku jiro.
- Taageero kahortag ah oo camali ah oo ka baxsan adeegyada qaanuuniga ah, halkaasoo daryeeleyaasha, iyo dadka ay daryeelaan, ay ka heli karaan gargaar iyo waxqabadyo dheeraad ah.
- Faham dheeraad ah oo laga helo deeqda nasinta, oo ay ka mid yihiin meelo ama bannaano nabad ah.
- Taageero dheeraad ah oo caafimaadka maskaxda laga siiyo qoysaska daryeela dad maangooni leh, iyo aqoonsashada caqabadaha shucuureed ee laga yaabo in ay daryeeleyaashu qabaan.
- Ogaanshaha taageerada lagu deeqo marka loo kala guurayo adeegyada Carruurta ilaa kuwa Qaangaarka.
- Adeegyo isku xiran oo lagu taageero caafimaadka maskaxda, caafimaadka jirka, iyo adeegyada kale sida isticmaalka xun ee maandooriyaha, haddii qofku u baahan yahay in uu taageero ka helo adeegyo badan.
- Hormuudyada caafimaadka maskaxda ee ku jira ururrada, dadka oo loo tababbaro oo laga wargeliyo marka taageerada loo baahan yahay.
- Dadka iyo adeegyada oo dhammaantood iska xilsaara in ay yareeyaan dhaleecada caafimaadka maskaxda.

Wadahadallada Daryeelaha (qiimaynada)

“Hawsha Wadahadalka Daryeeluhu waa in la isku dayo in daryeelaha diiradda loo saaro oo lagu taxallujiyo naftooda.”

Waxa muhiim u ah daryeeleyaasha:

- Wacyigelinta Wadahadallada Daryeelaha, si daryeeleyaashu ay u ogaadaan halka ay ka codsan karaan.
- Helitaanka Wadahadalka Daryeelaha (Carer Conversation) ee joogtada ah (dib loo eego 12kii biloodba mar), iyo helitaanka taageero aanan rasmi ahayn iyo soo hubinnada khuseeya Wadahadallada Daryeelaha.
- Si ka fiican oo loo helo taageerada loogu talagalay daryeeleyaasha carruurta galaya xaalada qaangaarnimada.
- Helitaanka macluumaad ku saabsan sida ugu fiican ee la iskugu diyaariyo Wadahadalka Daryeelaha.
- Wadahadallo matalaya muuqaalka guud ee kaalinta daryeelka qofka oo ay ka mid tahay haddii ay daryeelaan dad badan, ama marka shabakad ka ballaaran oo ka kooban xiriirro bulsheed iyo qoysku ay daryeel siiyaan hal qof.
- Adeegsiga xirfadda iyo fahanka dhaqameed marka la bixinayo Wadahadallada Daryeelaha iyo ogaanshaha marka qof uu ka faa'iido heli karo Wadahadalka Daryeeleyaasha.
- Waqti lagu qaato dhagaysiga saamaynta kaalinta daryeelka. Wadahadalka waa in diiradda lagu saaro daryeelaha.
- Macluumaad uu qofka Wadahadalka Daryeelaha qabanaya ka bixiyo dhammaan fursadaha taageerada diyaarka ah, halkii uu daryeeluhu ka sheegi lahaa taageerada uu u baahan yahay marka aanay garanayn waxa suurogal ah.
- Ogaanshaha taageerada kale ee diyaarka ah waqtiga wadahadal la sugayo.
- Xataa haddii daryeeluhu uu diido wadahadalka daryeelaha, waxaa weli iyaga loo diiwaangeli karaa daryeele ahaan.

Qorshaynta Xaaladda Degdegga iyo Mustaqbalka

“Waxay ujeeddadu tahay in ay maskaxdu iigu degto in iyaga weli la daryeeli doono haddii uu wax aniga igu dhaco.”

Waxa muhiim u ah daryeeleyaasha:

- Dareemidda badbaado dheeraad ah iyadoo la og yahay in uu jiro qorshe loogu talagalay qofka ay daryeelaan, haddii ay xaalad degdeg ahi timaaddo. Waxaa tan ka mid ah dad kastoo daryeel bixin kara marka ay xaalad degdeg ahi jirto, waxaana arrintan lagu xusayaa nidaamyada maamulka diiwaannada ee ay adeegyadu isticmaalaan.
- Haysashada nidaam hore loogu heshiiyey, oo la isku hallayn karo, si loo hirgeliyo qorshaha beddelka ah haddii ay dhacdo in ay xaalad degdeg ahi timaaddo (adeegyada isku xiran).
- Nidaam lagu aqoonsado in aad tahay daryeele haddii ay xaalad degdeg ahi timaaddo tusaale ahaan, haysashada kaarka aqoonsiga daryeelaha.
- Marka ay daryeeleyaashu gaboobaan ama bukoodaan, lahaanshaha qorshaha 'dhammaadka nolosha'. Markaa, qorshe ayaa u diyaar ah qofka ay daryeelaan, taasoo ay ka mid tahay guryeynta, haddii daryeeluhu geeriyoodo.
- Taageero camali ah iyo shucuureed oo laga bixiyo qorshaynta dhammaadka nolosha, oo ay ka mid yihiin talada maaliyadeed, qareenimada iyo hagistu.
- Talo iyo hagiis loogu talagalay marka daryeeluhu uusan joogin, oo ay ka mid yihiin xirfadaha lagu taageero nolosha madaxbannaan.

Caafimaadka iyo Ka Sii-daynta Isbitaalka

“Waxaan aqoon aad u badan u leenahay dadka aan daryeelnor.”

Waxa muhiim u ah daryeeyaasha:

- Carrab saarista dheeraadka ah ee caafimaadka iyo badqabka daryeeyaasha, oo ay ka mid yihiin wacyigelinta dheeraadka ah ee caafimaadka
- iyo baaritaannada habnololeedku.
- Isbitaalka oo awooda in uu ogaado marka qofku uu hayo masuuliyado daryeel marka la keeno.
- Ka qaybgalka habsocodka ka sii-daynta isbitaalka iyo qorshaynta daryeelka. In la xaqiijiyo in nidaamyo daryeel oo waara la dejiyo iyo in fikrado la siiyo kooxaha caafimaadka/daryeelka bulsheed taasoo ku salaysan aqoonta ay qofka ka haystaan, iyo sida laga yaabo in ay baahiyahoodu isku beddeleen ka dib soo gelitaankii isbitaalka.
- Ka warhaynta masuuliyadahooda daryeele ka dib ka sii-daynta isbitaalka.
- Helitaanka guryeyn taageero leh oo loogu talagalay dadka qaangaarka ah ee isticmaala adeegyada caafimaadka maskaxda ka dib isbitaalka, waqti gaaban iyo sidoo kale waqti dheer.
- Suurogalnimada ah in la helo ballamaha dhakhtarka marka loo baahan yahay iyo helitaanka ballamo ka muddo dheer si loo tixgeliyo baahiyaha luqadda/wadaxiriirka.
- Adeegyada oo isticmaala fursadaha lagula xiriiro daryeeyaasha, mararka ay xaadiris badnaadaan, si loo bixiyo macluumaad iyo talo, tusaale ahaan waadhyada isbitaallada.
- Helitaanka gaadiidka marka daryeeyaasha iyo dadka ay daryeelaan ay ballamo leeyihiin.

Taageerada Daryeeyaasha Da'da yar (Young Adult Carers) (YAC)

“Taageerada aan haysto, kuma dareemo in aan qarqayo, laakiin waa sida dabbaal.”

Waxa muhiim u ah daryeeyaasha:

- Aqoonsashada baahiyahooda daryeeyaala da'a yar, iyo sida ay kuwani uga duwan yihiin daryeeyaasha marxalado kale ka jooga nolosha.
- Taageero helidda marxaladaha kala-guurla oo ay ka mid tahay ka gudbitaanka daryeele da'a yar iyo u gudbitaanka daryeele qaangaar ah (18-25), iyo u kala guuridda daryeele qaangaar ah ilaa daryeele qof wayn ah (26+), oo ay ka mid yihiin qiimaynada daryeelaha waqtiga kala-guurka.
- Aqoonsashada hore ee kaalintooda daryeeyaala si taageerada loo bilaabi karo marka loo baahdo.
- Fursadaha shaqada, waxbarashada, iyo tababbarka.
- Taageerada caafimaadka maskaxda
- Macluumaadka iyo wadaxiriirka oo lagu bixiyo qaab waxtar u leh qofka da'da yar; oo ay ka mid tahay macluumaadka oo meel dhexe la dhigo ama lagu qoro hal meel ama xarun dhexaad, iyo kordhinta taageerada dijitalka iyo isticmaalka idaacadaha baraha bulsheed ee lagu deeqo.

Nasashooyinka Daryeelaha

“Waxaa fudud in la il duufo qaybaha noloshaada ee aad isku garanaysay. Anigu waxaan iminka arkaa qiimaha ay leedahay in la isku dayo in mar kale la taabto qaybahaas.”

Waxa muhiim u ah daryeeleyaasha:

- Fursado loo helo waqti aadan u baahnayn in aad ka fikirto kaalintaada iyo masuuliyadahaaga daryeelka, iyo ogaanshaha in qofka/dadka aad daryeesho ay waqtigaas nabad qabaan oo la taageerayo.
- Waqti lagu bixiyo in lala xiriiro saaxiibbada, qaraabada, iyo/ama daryeeleyaal kale adigoo aadan ka walwalayn masuuliyadahaaga daryeelka.
- Waqti aad ku bixiso in aad taabato ama ka shaqayso naftaada, danahaaga, iyo meelaha ama dhinacyada adiga kaa mid ah ee dhaafsan kaalintaada daryeele.
- Xirfadleyaasha ama dhakhaatiirta oo aqoonsada saamaynta daryeelidda oo si kale uga fikira hababka ay daryeeleyaasha ugu taageeraan in ay qaataan nasashooyin macne leh ama waxtar leh.
- Wacyi dheeraad ah oo laga helo adeegyada iyo waayaha daryeele u suurtoogelin kara in ay nasasho ka qaataan kaalintooda daryeelka.
- Xayaysiinta taageerada camaliga ah ee noocyo badan ee daryeelaha si nasin loo siiyo, xataa degaanka ama guriga.

Furnaanta/Helitaanka

“Nidaamka qayladahanta Careline ayuu Kawnsalka Camden na siiyey taasna in badan ayaan ku nasannay.”

Waxa muhiim u ah daryeeleyaasha:

- Ogaanshaha, iyo helitaanka, qalabyada iyo hagaajisyada lagu hubiyo in guryaha la geli karo oo dadka lagu taageeri karo gurigooda dhexdiisa, oo ay ka mid yihiin adeegyada gacanyaruhu.
- Helitaanka dheeraadka ah ee darawallada naafada ee Camden si loogu adeego dadka aanan isticmaali karin gaadiidka nooca kale ah.
- Xaqiijinta in adeegyada loogu talagalay daryeeleyaasha iyo dadka ay daryeelaan ay bixiyaan taageero loo joogo ama fool-ka-fool ah iyagoo si fiican ugu xiran gaadiidka si loo wanaajiyo wax helitaanka ama wax isticmaalka.
- Gargaar iyo wehelin loogu deeqo dadka la daryeelo; marka tani aanay daryeeleyaasha laftigooda suurogal u ahayn.
- Xaqiijintain daryeeleyaashu ay heli karaan adeegyo qareenimo marka loo baahan yahay.

Taageerada Maaliyadeed iyo Sharciyeed

“Waxa aan rabaa waa fasax iyo lacag hawlgab.”

Waxa muhiim u ah daryeeleyaasha:

- Ogaanshaha dheefaha cayrta ee ay daryeeleyaashu xaq u leeyihiin.
- Talo laga bixiyo maaliyadda ama dhaqaalaha iyo dheefaha oo ku habboon khaasna u ah duruufaha shakhsiyeed.
- Kulannada dheefaha ee khaaska ah ee loogu talagalay daryeeleyaasha, halkaasoo ay kula hadli karaan lataliye.
- Aqoonsiga maaliyadeed ee kaalinta daryeelka oo lagu bixiyo sicir dhimisyo, oo ay ka mid tahay taageero laga bixiyo biilasha guriga iyo kharashaadka safarka, si wax looga qabto kharashka nolosha ee kordhaya.
- Daryeelka guriga ee qiimaha jaban si loogu suurto geliyo nasashooyinka daryeelaha.
- Helitaanka gargaarka maaliyadeed ee sharciga ee bilaashka ah ama qiimo yar.
- Wacyigelin dheeraad ah oo daryeeleyaasha laga siiyo waxyaabaha ay ka mid yihiin maxkamadda badbaadinta (court of protection) ama wakiilashada (deputyship) ee loogu talagalay arrimaha maaliyadeed.
- La xiriirinta iyo ka wacyigelinta deeqaha iyo barnaamijyada taageerada ee diyaarka ah ee ka caawin kara in ay maamulaan caafimaadka maaliyadeed.

Shaqada, Waxbarashada, iyo Tababbarka

“Anigu waxaan ka shaqeeyaa farshaxanka hal-abuurka, inkastoo ay in badan xaddidan tahay kartida aan u leeyahay in aan shaqeeyo waqtiga xaadirka ah sabab la xiriirta qiyaasta kaalintayda daryeelka, anigoo markaa iminka shaqada u arka nafis ama nasin halkii ay hore igu ahayd meel aan walbahaar ka qaado!”

Waxa muhiim u ah daryeeleyaasha:

- Taageero ka fiican oo goobaha shaqada lagu siiyo daryeeleyaasha iyo fahmida masuuliyadahooda.
- Shaqo u dabacsan masuuliyadaha daryeelka.
- Tababbar ku saabsan sida loo isticmaalo tignoloojiyadda si daryeeleyaasha looga yareeyo ka baxsanaanta dijitalka.
- Daryeel qof kale bixiyo oo daryeeleyaasha u suurto gelin doona in ay shaqo galaan.
- Helitaanka waxbarasho iyo tababbar lagu taageero horumarka shakhsi ahaaneed iyo xirfadeed.
- Taabbar iyo wacyi gelin laga bixiyo dhammaan waaxyaha caafimaadka iyo daryeelka bulsheed. Isbedbeddel la'aanta si sheekada hal jeer oo keliya loo sheego.

Qaybta III – Raadraacaha Waxqabadka

Daryeeleyaasha, iyo ururrada taageera daryeeleyaasha, ayaa tilmaamay mudnaanaha (qaybta II) iyo waxqabadyada lagu caawinayo in la fuliyo mudnaanahan. Tallaabooyinka lagu fulinayo waxqabadyada mudnaanta u leh daryeeleyaasha ee qaybta II ayaa waqti ka dib is beddeli doona.

Raadraacaha waxqabadka ayaa muujinaya:

- **Waxqabadyada hadda** – kuwani waa waxqabadyada iminka laga shaqaynayo.
- **Horumarka ilaa iminka** – waxay tani muujinaysaa horumarka laga gaaray mudnaanaha.

Waxqabadyada Hadda

Marka waxqabadyada (hababka hore loogu soconayo) ee suurogalka ah la jeexo ama la dejiyo, waxaa lagu dari doonaa waxqabadyada hadda oo waqtiyada lagu fulinayo ayaa lagu xiri doonaa mid kastoo ka mid ah waxqabadyada.

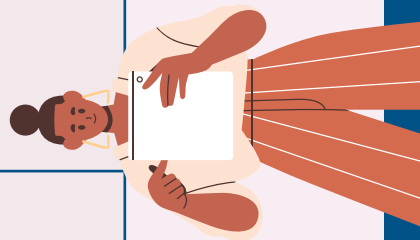
Cabbirrada natijada, sida ay guusha u eg tahay, iyo jadwallada, ayaa lagu dejin doonaa Guddiga Iskaashiga Daryeeleyaasha ee Xaafadda.

Lambarka mudnaanta	Meesha(meelaha) wax laga qabanayo	Tallaabooyinka lagu fulinayo waxa muhiim u ah daryeeleyaasha	Cabirka natijada	Sida ay guushu u eg tahay	Sarkaalka Hoggaaminaya Iskaashiga Xaafadda (oo ay ka mid tahay waaxda/ururka, ama adeegyada kale ee ku lug leh.)	Jadwalka/taariikhda kama dambaysta
1	Wadaxiriirka	Maqaal dheer oo ku saabsan daryeeleyaasha geli daabacaadda maxalliga: Camden New Journal, Camden Magazine				
2	Wadaxiriirka	Daryeeleyaasha kala shaqee horumarinta hadallada la isticmaalo si loo qeexo ama loo sharxo daryeeleyaasha iyo kaalinta daryeelka.				
3	Wadaxiriirka	Sameey liiska meelaha iyo munaasabadaha maxalliga ee lagu xayaysiin karo adeegyada daryeeleyaasha iyo macluumaadka ku saabsan adeegyada, sida farmashiyyada, boodhadhka ogaysiinta bulshada.				
4	Wadaxiriirka	Sameey buugyareyaal iyo sawirro derbi oo ku qoran luqado bulsho kaladuwan – qaybi eeg 3 sare. Nuskhadda internetka ayaa weliba loo baahan yahay.				

5	Wadaxiriirka	Adeegyada oo eega sida ay u isticmaalaan baraha bulshada si ay u ogaadaan daryeeyaalka dheeraad ah, gaar ahaan sida toola xiriirayo daryeeyaalka qaangaar da'yar oo dheeraad ah.					
6	Wadaxiriirka	La xiriir ururrada taageera dadka naafaysan si loogala hadlo daryeeyaasha.					
7	Macluumaadka & Talada	Daryeeyaashu in ay caawiyaan tababbarka la siiyo adeegyada, in ay wadaagaan waayaha oo ay wacyigeliyaan.					
8	Macluumaadka & Talada	Soo saar maabka ama khariidadda adeegyada si daryeeyaashu ay u ogaadaan cidada ay la xiriirayaan.					
9	Macluumaadka & Talada	Xayaysiinta barnaamijyada kaarka sicir dhimista ee hadda diyaar u ah daryeeyaasha.					
10	Macluumaadka & Talada	Dhammaan baraha intarnetka ee Iskaashiga Xaafadda ka eeg macluumaadka ku saabsan daryeeyaasha oo cusbonaysii. Doodo kooxeed arrintan ku saabsan ayaa suurogal ah.					
11	Macluumaadka & Talada	Qabanqaabi meelo ay daryeeyaashu ballan la'aan ku yimaaddaan halkaasoo ay daryeeyaashu ka ogaan karaan xuquuqda iyo adeegyada, ku deeq hadallo ama khudbado. Sida maktabadaha, xarumaha bulshada, kooxaha diimeed.					

Lambarka mudnaanta	Meesha(meelaha) wax laga qabanayo	Tallaabooyinka lagu fulinayo waxa muhiim u ah daryeeyaasha	Cabirka natijada	Sida ay guushu u eg tahay	Sarkaalka Hoggaaminaya Iskaashiga Xaafadda (oo ay ka mid tahay waaxda/ururka, ama adeegyada kale ee ku lug leh.)	Jadwalka/taariikhda kama dambaysta
12	Macluumaadka & Talada	Soo saar fikrado si cusub loogu fikiro oo lagu gaaro daryeeyaasha. Tusaale ahaan: Marka daryeeyaashu ay helayaan waxyaabaha ay ka mid yihiin tallaallada ifilada ama hargabka, miyay tani noqon kartaa waqti lagu bixiyo macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan daryeelaha? Isticmaalka hinsisaad cusub leh ee farmashiyada – macluumaadka daryeeyaasha oo lagu qoro waraaqaha dhejiska ah marka la soo qaadanayo daawada ama lagu qoro buugyare la geliyo bacda.				
13	Macluumaadka & Talada	La xiriir loo-shaqeeyaasha waaweyn ee Camden si sare loogu qaado muuqaalka ama taariikhda daryeeyaasha oo loogala hadlo waxa loogu baaqayo ama loo soo bandhigayo daryeeyaasha.				
14	Caafimaadka Maskaxda	Soo baar hormuudiyada dadka isku facda ah ee khuseeya adeegyada, arrintan waxaa iminka dhisaya Adeegyada Caafimaadka Maskaxda.				
15	Caafimaadka Maskaxda	Xaqiiji in tababbarka caafimaadka maskaxda ee shaqada ay buuxiyaan ururrada ku jira Iskaashiga Xaafaddu.				

16	Wadahadallada Daryeelaha	Qiimeey haddii ay suurogal tahay in la sameeyo ogaysiin otomaatig ah marka la gaaro waqtiga dib u eegista wadahadalka daryeelaha.				
17	Qorshaynta wixii kale ee dhici kara	Dejinta habsocod lagu xaqiijiyo in qorshooyinka beddelka ah ee lagaga hortago wixii kalee dhici kara la hirgeliyo haddii ay xaalad degdeg ahi timaaddo; iyo qiimaynta suurogalka barnaamijka 'Kaarka Degdegga' (Emergency Card).				
18	Qorshaynta wixii kale ee dhici kara	La xiriir Qorshaha Daryeelka Guud ee NHS London (NHS London Universal Care Plan), oo ku xiran qorshaynta degdegga.				
19	Taageerada Daryeelaha Qaangaarka Da' yar	La xiriir adeegyada taageera daryeeyaasha da'da yar, si loo wanaajiyo shaqada wadajirka ah ee lagu taageero u guuritaanka qaangaarnimada ee daryeeyaasha. Sii waditaanka hirgelinta Ma jiro Albaab Qalad ah (No Wrong Door).				
20	Taageerada maaliyadeed	Qiimeey suurogalka Kaarasha sicir dhimista si loogu isticmaalo ganacsiyada maxalliga.				

Marka la eego mudnaanaha ku jira qaybta II, waxay daryeeyaashu tilmaameen in Wadaxiriirka, Macluumaadka & Talada iyo Caafimaadka Maskaxdu ay yihiin meelaha loo baahan yahay in horta la eego. Waxaa arrinta lagu muujiyay raadraacaha. Waxqabadyada qaarkood, oo ka mid ah meelaha kale ee mudnaanta leh, ayaa sidoo kale liiska lagu qoray maxaa yeelay daryeeyaasha ayaa u arkayey in ay kuwani muhiim yihiin.

Horumarka Ilaa Iminka

Meesha wax laga qabanayo	Horumarka ilaa iminka La sugay heellanaanta daneeyeyaal badan si loo fuliyo Guddiga Iskaashiga Daryeeyaasha ee Xaafadda kama dambays dhammaadka 2024.Daryeeyaasha ayaa laga qaybgeliyey isbeddellada sanadka 2024 lagu sameeyey adeegga xiriirinta telefoonka ee Kawnsalka, Contact Camden (La xiriir Camden)
Wadaxiriirka	Dhisidda barta intarnetka Qorshaha Waxqabadka Daryeeyaasha:https://carersactionplan.camden.gov.uk, oo la furi doono xagaaga 2024, ayaa ku xiran Camden Care Choices (Xulashooyinka Daryeelka Camden), bar intarnet oo laga helo macluumaadka daryeeyaasha: https://camden.carechoices.camden.gov.uk/support-and-advice-for-carers/. Macluumaadka ku jira xulashooyinka Daryeelka Camden ayaa dhawaan la beddelay Gugii 2024 waxaana la hubiyey in ay waafaqsan yihiin Sharciiga Daryeelka.Doodo kooxeed kaladuwan ayaa la qabtay gudihii 2023 iyo 2024 si loo gaaro daryeeyaalka dheeraad ah oo looga hadlo taageerada ay xaq u leeyihiin.Xagaaga 2024, ururro takhasus leh ayaa heli doona maalgelin si loo soo ogaado oo loo hawlgeliyo daryeeyaasha ah rag iyo LGBTQ+.
Caafimaadka Maskaxda	Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee Waqooyiga London (North London Mental Health Partnership) ee si cusub loo aasaasay ayaa soo saaraya xeeladda daryeeyaasha, taasoo la xiriiri doonta fulinta qorshaha waxqabadka.Bishii Maarso 2024, waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka ayaa hawl hubin ku sameeyey wadhadalladdooda daryeelaha.Bishii Juun 2024, waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka ayaa shaqaysiiyey hoggaamiyaha horumarinta xirfadda daryeelaha oo diiradda saaraya wanaajinta xirfadda ama shaqada daryeelaha ee Camden. Kaalintan ama jagadani waxay sidoo kale gacan ka gaysan doontaa in la hirgeliyo talooyinka ka soo baxa hawl hubinta.Waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka ayaa bilowday qorshooyin lagu cusboonaysiiyo hagista xirfaddeeda, taasoo ku toosan xirfadda ama shaqada ku salaysan awoodaha. Xeeladda Waxa Muhiim ah (What Matters Approach) ee ay Camden ka muujiso Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka. Waxaa qorshaysan in daryeeyaasha laga qaybgeliyo marka arrintan la horumariyo. Waa in arrintan la dhammaystiro ugu dambayn dhammaadka 2024.Horraantii sanadka 2024, Adeegga Naafada Waxbarashada (Learning Disability Service) ee Camden ayaa magacaabay shaqaalaha bulshada ee horumarinta daryeelaha qoyska si loogu taageero hawlgelinta xirfadda.Iyadoo la shaqaynaya maamulaha xilsaarista iyo hoggaamiyaha xirfadda ee loogu talagalay maangoonida, waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka ayaa xaqiijinaya in qorshaha waxqabadku uu ku xiran yahay xeeladda maangoonida ee la cusboonaysiiyey ee horumaraysa. Waxaa arrintan daruuri u ah in la xaqiijiyo in daryeeyaasha wax u qabta dadka maangoonida ahi ay wadhadallada daryeelaha u helaan si la mid ah dadka kale.
Wadhadallada daryeelaha	Qorshooyin ayaa loo dejiyey in la wanaajiyo xirfadda ama shaqada waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka si wadhadallada daryeelaha iyo foomamka qiimaynta loogu daro qorshaynta xaaladda degdegga/mustaqbalka.Adeegga Naafada Waxbarashada ee Camden ayaa eegaya halisaha iyo qorshooyinka lagu yaraynayo ee loogu talagalay daryeeyaasha qoyska ee waayeelka ah ama kuwa qoyska ee caafimaad daran.Waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka ayaa bilowday shaqo ay ku fahmayso waxtarka fiican ee uu lahaa kaarkii daryeeyaasha ee hore, iyo casharrada laga qaatay sababta tan loo sii wadi waayey.
Qorshaynta xaaladda degdegga/mustaqbalka	

Meesha wax laga qabanayo Caafimaadka iyo ka sii-daynta isbitaalka	Horumarka ilaa iminka • Sanadkii 2023, Camden Carers (Daryeeyaasha Camden) ayaa heshay maalgelin dheeraad ah oo loogu talagalay Mashruuca Horumarinta Isbitaalka iyo Dhakhtarka Guud (GP) si daryeeyaasha loogu taageero isbitaallada, iyo ka dib marka laga soo daayo, iyadoo lagu darayo xirfadda ama shaqada fiican ee lagu taageero xuquuqda daryeeyaasha marka la eego dhammaan adeegyada caafimaadka ee Camden. Mashruucan ayaa ku sii socda sanadka 2024. • Adeegga Naafada Waxbarashada ee Camden iyo Camden Carers ayaa bilaabay in ay habeeyaan baasaboorka isbitaalka si loo wanaajiyo waxyaabaha ay dadku la kulmaan waqtiga ay isbitaalka joogaan iyo si loo taageero natiijooyinka caafimaadka. • Xagaaga 2024, Camden Carers (Daryeeyaasha Camden) ayaa heli doonta maalgelin dheeraad ah si loo kordhiyo baaxadda barnaamijka baaritaannada caafimaadka iyo habnololeedka.
Taageerada YAC	• Xagaaga 2024, Camden Carers (Daryeeyaasha Camden) ayaa heli doonta maalgelin loogu talagalay xeeladdooda YAC ee daryeeyaasha qaangaarka da' yar, si loo taageero daryeeyaasha u kala guuraya adeegyada carruurta ilaa adeegyada qaangaarka. • Gugii 2024, waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka ayaa isku xirtay xeeladda daryeeyaasha da'da yar waxayna xaqiijin doontaa in la sii wado xiriirrada ay la leedahay qorshaha waxqabadka. • Waxaa la dejiyey qorshooyin loogu talagalay in waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka ay hirgeliso Ma jiro Albaab Galad ah (No Wrong Door); taasoo loogu talagalay in lagu wanaajiyo adeegyada u kala dhexeeya adeegyada daryeelka bulsheed ee qaangaarka iyo carruurta, Guddiyada Daryeelka ee Isku darsan iyo ururrada kalee muhiimka ah marka la eego aqoonsiga iyo taageerada la siiyo daryeeyaasha da' yar iyo qoysaskooda.
Taageerada maaliyadeed iyo sharciyeed	• Bishii Jannaayo 2024, waxaa la beddelay qaybta lacagta iyo gunnooyinka ee Xulashooyinka Daryeelka Camden. Waxaa arrinta ka mid ah qayb ku saabsan daryeeyaasha.

Qaybta 2 - Carers in Camden (Daryeeleyaasha jooga Camden)

Ciddee ayaa ah daryeele (carer)?

Tirakoobkii ugu dambeeyey 14,605 qof oo Camden jooga ayaa isku tilmaamay ama isku aqoonsaday daryeelayaal. Waxaan og nahay in tirada daryeeleyaasha ee laga og yahay dhanka waaxda caafimaadka iyo daryeelka bulsheed ay tan ka yar tahay. Waxay tani ka dhigan tahay in ay Camden joogaan dad laga yaabo in ay seegaan gargaarka iyo taageerada laga bixiyo kaalintooda daryeelka. Waxaan u baahan nahay in aan wada shaqayno si aan daryeeleyaal dheeraad ah u gaarno oo aan ula xiriirno.

Miyaad tahay daryeele aanan mushaar lahayn? Miyaad waqtigaaga si bilaash ah u bixisaa, oo aad qaaddaa masuuliyado dheeraad ah, si aad u taageerto qof aad taqaan?

Qeexitaannada caadiga ah ee daryeeleyaasha aanan mushaarka lahayn waxaa lagu sheegaa taageerada loogu talagalay dadka naafaysan, qaba cudur ama xaalad caafimaad oo waqti dheer, oo ay ka mid yihiin caafimaadka maskaxda, naafada waxbarashada iyo/ama isticmaalka xun ee maandooriyaha, duwanaanshaha neerfaha (neurodiversity), ama taageerada loogu talagalay dadka u baahan gargaar dheeraad ah marka ay da'a weyn gaaraan.

Qofka aad taageerto ayaa noqon kara xubin qoys, saaxiib, ama deris, aad xiriir la dhisatay, oo rafaadi doona haddii aad caawin weydo. Mararka qaar tartiib tartiib ayaad u qaaddaa kaalinta daryeele marka ay waqti ka dib taageero dheeraad ah u baahdaan. Waxaa dhici karta in aad taageerto in ka badan hal qof. Ama waxaa dhici karta in aad taageero bixiso laakiin aad weliba adiga laftigaagu hesho daryeel iyo taageero.

Daryeele ahaan waxaa laga yaabaa in aad daryeel ka bixiso hawlaha camaliga ah sida daryeelka nafta sida qof aad ka caawiso qubaysiga iyo dhar xirashada; ka caawinta cunto karinta iyo nadiifinta; maamulka daawooyinka; la hadlidda adeegyada; u doodista dadka; helidda macluumaadka iyo weydiinta talada; dad aad u qaaddo ballamaha iyo si ay ugu baxaan oo ay u soo joogaan bulshada dhexdeeda; ka caawinta maareynta lacagta iyo biilasha ama bixinta taageero shucuureed.

Qeexitaannadan ama sharraxaadyadani waxay waafaqsan yihiin masuuliyadaha sharciyeed (eeg qaybta waajibaadka sharciyeed ee lagu taageero daryeeleyaasha). Hase yeeshee, daryeeleyaasha aanan mushaarka lahayni waxay sheegeen in kaalinta daryeelku ay ballaaran tahay oo ay hawluhu kaladuwan yihiin. Ma jiro labo maalmood oo marna isku eg, waxayna masuuliyaduhu u kala duwan yihiin qofba qofka kale. Daryeeluhu wuxuu gargaar ka bixin karaa daryeel u kala dhexeeya xoogaa saacadood toddobaadkii ilaa 24 saacadood. Waxaa laga yaabaa in aad aqalka la deggan tahay qofka aad daryeesho; ama waxaa laga yaabaa in aad meel kale ku nooshahay. Kaalinta daryeelka ayaa sidoo kale is beddeli karta waqti ka dib. Daryeele ahaan wax kaste iyo wax walba ayaad u noqon kartaa qofka aad taageerto. Laakiin ujeeddadu ma aha uun waxyaabaha aad samayso, waxaa sidoo kale muhiim ah xirfadaha aad maalin walba isticmaasho. Waxyaabaha ay ka mid yihiin dhibaato xallinta, wada xaajoodka, qorshaynta, qareenimada ama u doodista, hal abuurka ama fikirka cusub, iyo dabacsanaanta.

Haddii aad u malayso in aad daryeele tahay, waxaan kugu dhiirrigelinaynaa in aad nala soo xiriirto. Macluumaadka xiriirka cidda aad la xiriiri karto ayaa ku yaalla laga bilaabo **bogga 35**.

Carers in Camden (Daryeeleyaasha jooga Camden)

Sida ay daryeeleyaashu noo sheegeen, daryeelku wuxuu u baahan yahay "daal aad u badan, dhiirraan iyo geesinimo", waxaana laga yaabaa in aad wax badan hurto, oo aad naftaada daryeeli weydo.

Daryeeleyaashu waxay sheegeen in xogtu ay tahay waxa aasaas u yeelaya qorshahan. Xogta waxaa loo soo guray si loo fahmo xaaladda loogu talagalay qorshaha waxqabadka; si loo eego taageerada hadda, loo shaaciyo meelaha wax ka maqan yahay, xiriirro loo sameeyo oo loo ogaado meelaha u baahan in la sii baaro. Waxaa laga helay fikirka sabab u ah in aan u baahan nahay in aan hore ugu socodsiianno qorshahan waxqabadka.

Tirakoobkii sanadkii 2021

14,605

qof oo jooga Camden ayaa isku tilmaamay daryeele, taasoo u dhiganta boqolkiiba 7(%) shacabka.

5,201

qof ayaa bixiya in ka badan

35
saacadood
oo daryeel ah
toddobaadkii.

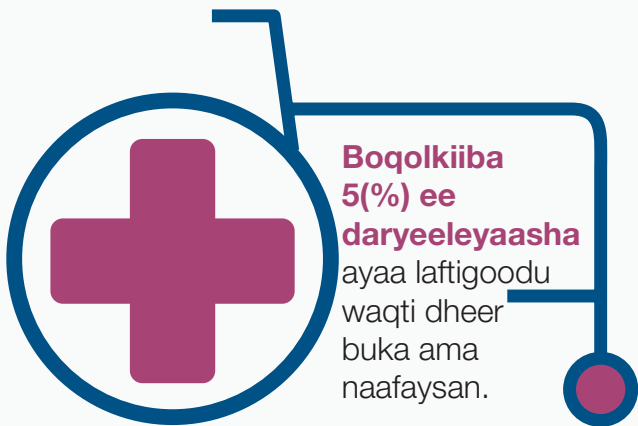
Boqolkiiba

53

(%)

ee

daryeeleyaasha ayaa is barbar wada shaqada iyo masuuliyadaha daryeelka.

Daryeeleyaasha qaarkood ayaa sidoo kale ku jira kaalimo daryeel oo qofba qofka kale uu ku tiirsan yahay.

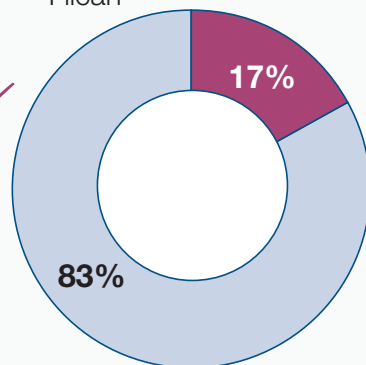

Qiyaasta daryeeleyaasha

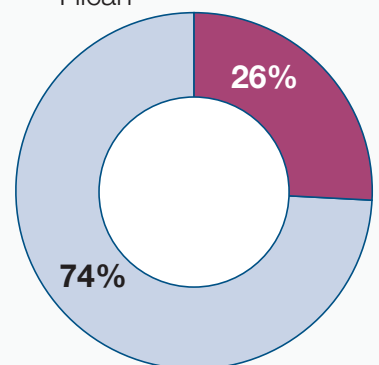
jooga Camden ee soo sheegay caafimaad liita ayaa ka badan dadka aanan daryeele ahayn, waqtigaasoo ay weli taageeraan qofka ay daryeelaan.

- Dadka aanan Daryeele ahayn Bilaa Caafimaad Fiican
- Dadka aanan Daryeele ahayn Caafimaad Fiican

- Daryeeleyaasha Bilaa Caafimaad Fiican
- Daryeeleyaasha Caafimaad Fiican

Waxay xogtani tilmaamaysaa in dadka isku sheega daryeele, ay ku jirto qiyaas badan oo ka shaqeeya wax u dhigma shaqo waqti buuxa marka ay taageeraan qofka ay daryeelaan, iyadoo masuuliyadaha daryeelku ay saamayn ama raad toos ah ku yeestaan maamulka shaqada gaar u ah daryeelaha. Waxaan og nahay in daryeeliddu ay noqon karto masuuliyad culays saarta shucuurta, jirka iyo maaliyadda ama dhaqaalaha; daryeeliddu waxay keeni kartaa daal xad dhaaf ah, oo daryeeleyaasha laftigooda ayaa mararka qaar u baahan daryeeleyaal, ama isku hallayn kara qofka ay daryeelaan si ay iyagana u daryeelaan.

Camden gudaheeda, waxaan ku aqoonsan nahay in kaalinta daryeelka aanan loo eegi karin si gooni ah oo ay si adag ugu xiran tahay arrimo kale sida aqoonsiga qofka iyo baahiyaha caafimaadka iyo daryeelka bulsheed ee iyaga gaar u ah. Waxaan nahay xaafad ay helitaanka guri nabad ah oo sugan, tirada badan ee dadka kelida ah iyo sinnaan la'aantu ay saameeyaan natiijooyinka wanaagqabka dadka degan xaafada, waxaana jirta in daryeeleyaal rubuc ka badan ay soo sheegaan in aanay caafimaad fiican ku sugnayn.

1,662

Daryeeleyaal Madow, Aasiyan, iyo jinsiyad kaloo laga tiro badan yahay ayaa isku tilmaamay in ay caafimaad daran yihiin. Waxaa kuwan ka mid ah **570** bixiya in ka badan **50** saacadood oo ah daryeel aanan mushaar lahayn toddobaadkii.

1,204

qof oo u dhexeeya 16 jir ilaa 24 jir ayaa isku qeexay daryeeleyaal.

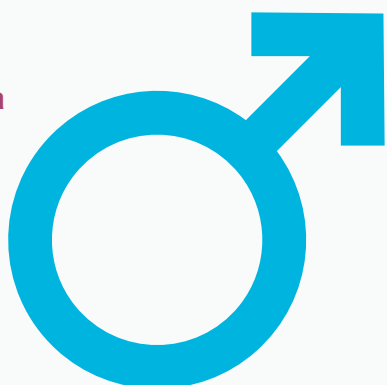

2,240

qof oo ah 65+ ayaa bixiya daryeel aanan mushaar lahayn. **777** daryeeleyaal **65** jir ah ama ka weyn ayaa bixiya in ka badan **50** saacadood toddobaadkii oo ah daryeel aanan mushaar lahayn.

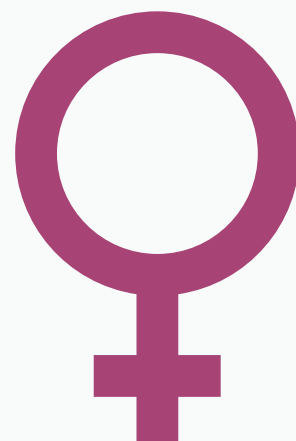
5,848

daryeeleyaal ayaa isku tilmaamay lab. Kuwan waxaa ka mid ah 1,266 oo bixiya 50+ saacadood oo ah daryeel aanan mushaar lahayn toddobaadkii.

8,592

daryeeleyaal ayaa isku tilmaamay dheddig. Kuwan waxaa ka mid ah 2,276 oo bixiya 50+ saacadood oo ah daryeel aanan mushaar lahayn toddobaadkii.

Mobilise intii u dhexeysay Juun 2023 iyo Meey 2024

1,165

Gaaray 10,500 daryeeyaal, oo soo gujiyey barta internetka Mobilise oo ay u soo mareen ololeyaasha dijitalka.

Lala xiriiray 455 ka mid ah daryeeyaashan si ay iskaga diiwaangeliyaan Mobilise.

160

a mid ah 10,500 ka daryeele waxaa loogu baaqay taageero gooni ah, sida koorsooyinka elektaroonigga, hageyaal shakhsiyaysan iyo la macaamilidda kooxda taageerada daryeeyaasha ee Mobilise.

Camden Carers, sanadkii 2023-24:

4,400

oo daryeeyaal ayaa ka diiwaangashan Camden Carers.

1,708

ka mid ah 4400 ka daryeeyaal ayaa ka soo jeeda bulshooyinka Madowga, Aasiyanka ah iyo jinsiyadaha laga tiro badan yahay.

3099 ka mid ah 4400 ka daryeele ayaa isku tilmaamay dheddig, 1189 lab, 5 lab-dhaaf, 2 dheddig jinsi rogan, 4 doorbiday in aanay is qeexin.

381

ka mid ah 4400 ka daryeele ee diiwaangashan waxaa si cusub loo diiwaangeliyey sanadkaas.

Waxaa la qabtay 451 wadahalal daryeele ama dib u eegis.

175

baaritaan caafimaad iyo habnololeed ayaa la qabtay

122

122 daryeeyaal waxaa taageerayey adeegga Latalinta ama caqlicelinta.

1,734

daryeeyaal gooni ah ayaa helay waxqabad/taageero toos ah (waxaa tan ka mid ah wadahalallada daryeelaha, latalinta, kooxaha kulma, waxqabadyada iwm.)

Xogta Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka, ee sanadkii 2022-23:

1,165

qof ayaa laga og yahay dhanka waaxda

Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka in ay yihiin daryeeyaalkaan aanan mushaar lahayn, 580 ayaa ku cusub adeegyada waaxda ASC ee Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka. Waxay daryeelaan 1142 qof.

504

daryeeyaalkaan ayaa daryeelayey dad adeeg ka hela waaxda ASC.

571

ayaa helay qiimaynta daryeelaha: 280 ayay qabteen xirfadleyaasha daryeelka bulshada oo 291 ayay qabatay Camden Carers (Daryeeyaasha Camden)*.

Daryeeyaasha laga og yahay dhanka waaxda ASC ayaa ka filasho badan in ay taageeraan dad qaba naafo waxbarasho ama naafo jirka ah.

62

qiimayn iyo dib u eegis daryeela ayaa ku saabsanaa dad daryeela qof qaba naafooyin waxbarasho oo laga og yahay dhanka Adeegga Naafada Waxbarashada ee Camden.

Adeegyada daryeelaha ee hadda ka jira Camden waxaa lagu bixiyaa taageero kaladuwan oo ka kooban adeegga loo joogo ama fool-ka-fool ah iyo sidoo kale midka internetka. Waxay tani Camden u suurtoogelinaysaa in ay adeegga fidiso oo ay gaarsiiso noocyo kaladuwan ee daryeeyaalkaan, maxaa yeelay waxaan og nahay in daryeeyaashu ay isku dheellitiraan ama isku wadaan dhowr mudnaano oo ay leeyihiin baahiyo isku kala gudba ee iyaga gaar u ah. Sida xogta ka muuqata, daryeeyaashu waxay ka soo jeedaan asallo iyo jinsiyado noocyo kaladuwan ah, markaa ma jiri karto xeelad dadkoo dhan la iskugu simo oo lagu bixiyo taageerada.

Daryeeyaashu waxay kaalintooda daryeelka ku dheellitiraan oo ay ag wadaan ahaanshaha waalid, saaxiib, xubin qoys, ama lammaane – oo kaalintoodu waxay soo dhexgeli kartaa sifooyinkooda dhawran ee shakhsiyeed. Iyadoo taas ku habboon, waa in aan tixgelinno suurogalka takoorka iyo iska neceybka laga yaabo in uu qofku la kulmo marka uu dhex maaxayo nidaamka, waana in aan xaqiijino in aan dadka kula kulanno halka ay joogaan, annagoo la shaqaynayna shuraakada bulshada ee takhasus leh ee fahansan daryeeyaasha ee iyaga la xiriiri kara.

Waxaa jira daryeeyaalkaan taageero ka hela waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka, iyadoo ay shaqaalaha bulshada ku lug leeyihiin daryeelkooda ama daryeelka qofka ay daryeelaan. Marka adeegyo dheeraad ahi ay ku lug yeeshaan, xaaladda ayaa sii adkaan karta, markaa waxaa muhiim ah in la shaaciydo baahida khaaska ah ee qaybtan hoose ee daryeeyaasha iyadoo xirfadleyaasha lagala shaqeeyo qorshaynta daryeelka iyo taageerada.

Xogta ayaa muujisay in adeegyadu aanay gaarin tirada daryeeyaasha ee jooga xaafadda si ay ugu deeqaan taageero ay ku sii wadaan kaalintooda daryeelka oo ay ku taageeraan wanaagqabka. Waxa loogu deeqo daryeeyaasha jooga Camden ayaa lagu muujiyey laga bilaabo **bogga 35**.

Waxaan kolba mar dib ugu noqon doonnaa xogta la xiriirta daryeeyaasha. Annagoo raadinayna fursado cusub si loo kordhiyo macluumaadka la soo uruuriyo, loo wanaajiyo fahanka iyo caddaynta sida daryeeyaasha looga taageero adeegyada oo dhan; oo loo cabbiro saamaynada qorshaha waxqabadku uu ku leeyahay daryeeyaasha jooga Camden.

Waajibaadyada sharciyeed ee lagu taageero daryeeyaasha

Qorshaha waxqabadka waxaa carrabka lagu saaray in xeelad nidaamka oo dhan ku toosan loo muujiyo daryeeyaasha. Waxay tani ka dhigan tahay in lala shaqeeyo adeegyo iyo ururro kaladuwan oo laga yaabo in ay taageeraan daryeeyaasha aanan mushaar lahayn. Waxaa jira waajibaadyo ama masuuliyado sharciyeed oo lagu tiiriyo habka adeegyada qaanuuniga ah, sida Kawnsalka Camden iyo adeegga NHS, ay ula shaqeeyaan ama wax ugu qabtaan daryeeyaasha aanan mushaar lahayn.

Sharciga Daryeelka 2014 ayaa ah sharciga xusaya sida habboon in daryeelka bulsheed ee qaangaarka looga bixiyo England si loo wanaajiyo madaxbannaanida iyo wanaagqabka dadka. Sharciga Daryeelka ayaa lagu aqoonsaday in taageeridda daryeeyaashu ay u muhiim tahay sida dadka ay daryeelaan. Sharciga Daryeelka ayaa daryeelaha ku qeexaya, "qof qaangaar ah oo daryeel siiya ama ku tala jira in ay daryeel siiyaan qof kaloo qaangaar ah".

Daryeeyaasha oo dhan ayaa xaq u leh qiimaynta daryeelaha. Camden gudaheeda, waxaa kuwan lagu magacaabaa wadhadallada daryeelaha.¹

Haddii daryeela uu qabo baahiyo uu ugu qalmo oo lagu soo ogaaday qiimaynta, waxay xaq u leeyihiin taageero. Daryeeyaashu waa in ay helaan qorshe taageero, kaasoo ay ka mid noqon karto miisaaniyad shakhsi ahaaneed, oo lagu tixgelinayo waxyaabaha uu daryeeluhu rabo in uu fuliyo maalinba maalinta ku xigta si looga taageero kaalintooda daryeelka.

Daryeeyaasha da'da yar ama daryeeyaasha waalid ah waxay sidoo kale xaq u leeyihiin qiimaynta guuritaanka marka la raaco Sharciga Daryeelka marka daryeelaha, ama qofka ay daryeelaan, ay ku dhawaadaan da'da 18 jir oo la filan karo in ay taageero u baahdaan.

Kawnsalladu waa in ay weliba adeegyo macluumaad iyo talo siiyaan daryeeyaasha oo dhan si looga hortago, loo yareeyo ama loo raajiyo dhalashada baahiyaha daryeelka iyo taageerada ka waqti dheer, iyo si loo caawiyo taageerada wanaagqabkooda gaarka ah. Camden gudaheeda waxaa tan laga heli karaa Xulashooyinka Daryeelka Camden (Camden Care Choices): <https://camdencarechoices.camden.gov.uk/support-and-advice-for-carers/>

Dawladaha hoose waa in ay weliba diyaariyaan qareen madaxbannaan oo la siiyo daryeela kaste oo ay ku adkaanayso in ay ka qayb qaataan qiimayntooda ama qorshayntooda taageerada, marka uusan jirin qof kaloo caawin kara.

Sharciga Caafimaadka iyo Daryeelka 2022 (Health and Care Act 2022) ayaa bilaabay Guddiyada Daryeelka Isku darsan (Integrated Care Boards) (ICB) ee adeegga NHS ee cusub. Iyadoo loo marayo dhisidda guddiyada iskaashiga hay'ado badan ee maxalliga, guddiyada ICB ayaa isku wada in ay ururrada caafimaadka iyo daryeelka u fududeeyaan in ay daryeel isku xiran siiyaan dadka taageero uga baahan adeegyo badan. Camden waxay qayb ka tahay guddiga ICB ee Waqooyiga Dhexe ee London (North Central London) (NCL). Shan xaafadood oo London ka tirsan ayaa ku jira guddiga ICB ee aagga NCL, afarta kalee xaafadood waa Barnet, Enfield, Haringey, iyo Islington.

Xaafad kaste waxay leedahay iskaashiga daryeelka isku dhafan ee gaar u ah oo ka kooban ururro wadajir u shaqeeya si ay u qorsheeyaan oo ay u fuliyaan adeegyada isku xiran ee caafimaadka iyo daryeelka, iyo si ay u wanaajiyaan noloshada dadka ku nool ama ka shaqeeya degaankooda. Waxay diiradda saaraan ka hortaga, natiijooyinka uga fiican dadka iyo yaraynta sinnaan la'aamaha caafimaadka. Camden gudaheeda, waxaa tan lagu magacaabaa Iskaashiga Xaafadda Camden (Camden Borough Partnership). Waxay ka kooban tahay ururrada adeegga NHS oo ay ka mid yihiin Caafimaadka Maskaxda, Kawnsalka, laanta Samafalka Beesha iyo Ganacsiga Bulsheed (Voluntary Community and Social Enterprise) (VCSE) iyo ururro kale sida bixiyeyaasha daryeelka bulsheed ee la xilsaaro.

Sharcigu waxuu xusayaa waajibaadka ka jira in daryeeyaasha aanan mushaar lahayn iyo dadka ay daryeelaan laga qayb geliyo go'aan gaarista. Waxaa la sugayaa in daryeeyaasha laga qayb geliyo dhanka daryeelka qofka iyadoo ay ka mid yihiin ka hortagga, cudur sheegista iyo daawaynta iyo isbeddellada ama horumarinnada lagu sameeyo adeegyada. Daryeeyaashu waxay sidoo kale leeyihiin xuquuq khusaysa sii daynta isbitaalka.

¹Xaquuqda qiimaynta ayaa ku salaysan oo keliya daryeeyaasha oo yeesha 'muuqaalka baahida' loo qabo daryeelka iyo taageerada. Ma jiraan shruudo u yaalla tirada saacadaha ama heerka daryeelka ee uu daryeeluhu u baahan yahay in uu bixiyo si qiimayn loogu sameeyo. Daryeeluhu uma baahna in uu ku nool yahay aagga Kawnsalka samaynta qiimaynta daryeelaha, laakiin qofka daryeelka hela ayaa u baahan in uu ku nool yahay, ama ahaado 'deggane caadi ah', ee aagga Kawnsalka. Sharciga Daryeelku wuxuu waajib guud ka saarayaa Kawnsallada in ay abaabulaan ama wanaajiyaan wanaagqabka shakhsiga. Waxaa jira mabaadii' khusaysa wanaagqabka oo qayb ka ah shuruudaha u qalmista ee ku jira qiimaynta daryeelaha. Kawnsalladu waa in ay iskood ugu dhaqaaqaan in ay tixgeliyaan saamaynta ay daryeeliddu ku leedahay wanaagqabka.

Waxaa jira Shuruuc kale oo dhawra xuquuqaha daryeeyaasha, waxaana ka mid ah Sharciga Xuquuqda Aadamaha 1998 (Human Rights Act 1998), Sharciga Sinnaanta 2010 (Equality Act 2010), iyo Sharciga Shaqada iyo Qoysaska 2006 (Work and Families Act 2006).

Waxaa sidoo kale jira waajibaad uu dhigay Sharciga Carruurta iyo Qoysaska 2014 (Children and Families Act 2014). Tusaale ahaan, xaqa u lahaanshaha qiimaynada daryeeyaasha da'da yar iyo daryeelaha waalidka ah. Waxay tani ka baxsan tahay xadka qorshahan waxqabadka, maadaama uu qorshaha waxqabadku diiradda saarayo dadka qaangaarka ah ee 18 jir ka weyn ee daryeela dad qaangaar ah, ama dad ku dhow qaangaarnimada. Waxaa laga shaqaynayaa xeeladda daryeeyaasha da' yar oo lagu soo xiri doono qorshahan waxqabadka.

Hagista kale iyo siyaasadaha qaran ee ka hadlaya daryeeyaasha aanan mushaarka lahayn waxaa ka mid ah Qorshaha Waqti Dheer 2019 (Long Term Plan 2019) ee adeegga NHS; Machadka Qaran ee Heerka sare ee Caafimaadka iyo Daryeelka (National Institute for Health and Care Excellence) (NICE); iyo Guddiga gaarka ah ee Tayada Daryeelka (Care Quality Commission).

Sida loo soo saaray qorshaha waxqabadka

Daryeeyaalka badan oo ku kala baahsan Camden ayaa waqti qiyaas badan ku bixiya daryeelka ay siiyaan qof kale, ama in ka badan hal qof, waxaana duwan waayaha uu qof walba ka helo daryeelka.

Inkastoo ay jiraan waajibaadyo sharciyeed oo daryeeyaasha xuquuqo u siinaya taageerada qaanuuniga ah, haddana daryeeyaashu waxay walaacyo iyo waayo isku mid ah ka sheegeen in daryeeyaasha oo dhani aanay isku aqoonsanin daryeeyaalka aanan mushaar lahayn, iyo in aanay ogayn xuquuqdooda ama sida taageerada loo helo. Daryeeyaashu waxay sidoo kale ka hadleen baahida loo qabo in la helo adeegyo si ka fiican iskugu xiran ee caafimaad, daryeel bulsheed iyo kuwa kalee dawladda hoose iyo samafalka iyo beesha.

Waxaa sidoo kale lagu fikiray in la sameeyo qorshe waxqabad, waxuu kani noqon doonaa mid dhaqdhaqaaq leh, is beddela waqti ka dib oo aanan iskafaalo boor leh uun dul saarnayn iyadoo aanay cidina eegin. Waxaa daruuri u ah qorshaha waxqabadka wada soo saarista, iyadoo ay daryeeyaashu hoggaamiyaan dejinta. Intii la horumarinayey qorshaha, daryeeyaashu waxay awoodeen in ay tilmaamaan meelaha mudnaanta leh oo ay ka fikiraan waxqabadyada khuseeya sida kuwan lagu fulinayo.

Bartamaha soo saarista ama horumarinta qorshaha waxqabadka, waxaa ugu jira koox shaqo oo ay ka kooban yihiin, oo la xiriirayey, daryeeyaasha jooga Camden si loo fahmo waayahooda daryeela ahaan. Kaalimaha ama jagooyinka ka furnaa kooxda shaqada ayaa loo xayaysiiyey daryeeyaasha aanan mushaar lahayn. Xubnaha kooxda shaqada waxaa ka mid ah daryeeyaalka iyo dad hore daryeeyaalka u ahaa, oo ay barbar socdaan adeegyada taageera daryeeyaasha oo ay ka mid yihiin waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka, Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee Waqooyiga London (North London Mental Health Partnership), Camden Carers (Daryeeyaasha Camden) iyo Mobilise. Daryeeyaasha ku jira kooxda shaqada ayaa hoggaamiyey soo saarista qorshaha, iyagoo wadaagay waayahooda iyo aqoontooda.

Kooxda shaqada ayaa ogaaday in ay hore u jiraan macluumaad badan oo diyaar ah oo ku saabsan waxa muhiim u ah daryeeyaasha iyo halka laga yaabo in ay waxyaabo ka maqan yihiin ee khusaysa dadka isku aqoonsada daryeeyaalka iyo helitaanka taageerada. Macluumaadkan waxaa lagu helay wadahalal toos loola yeeshay daryeeyaasha jooga Camden; baaridda xogta ay hayaan adeegyada ka jira Camden ee ku saabsan daryeeyaasha; iyo weliba eegidda cilmibaarista qaran.

Waxaa arrintan loo isticmaalay si loo sameeyo qabyada qorshaha waxqabadka. Qabyada ayaa markaa loo qaaday meelo, ururro iyo adeegyo badan si loo tijaabiyo oo loo kordhiyo fikradaha ku jira qorshaha.

Waxaanaka mid ah kooxo diiradsaaris si loo horumariyo meelaha ku jira qorshaha iyo kulanno loogu talagalay in lagula hadlo kooxo khaas ah ee daryeeleyaal, tusaale ahaan daryeeleyaasha waalid keliya ah. Codka Daryeeleyaasha Camden (Camden Carers Voice), koox ay hoggaamiyaan daryeeleyaashu oo loogu talagalay daryeeleyaasha oo ay habaysay Camden Carers, ayaa sidoo kale cod daruuri ah ku caawiyey qaabaynta iyo horumarinta qorshaha.

Waxaan aqoonsannay in ururrada iyo adeegyada kale ay iyaguna si gaar ah u leeyihiin meelo ay ka shaqeeyaan iyo qorshooyin ay ugu talagaleen daryeeleyaasha, markaana waxaan si kastoo suurogal ah iskugu daynay in aan qorshaha waxqabadka kuwan ku xirno.

Waxaan iminka hayno waa qorshe waxqabad oo lala soo saaray daryeeleyaasha. Hirgelinta qorshaha waxqabadka waa uun bilow.

Cidda gargaar ka bixisay soo saarista qorshaha waxqabadka

Xeelad nidaamka oo dhan ku toosan ayaa la qaadanayaa si loo horumariyo qorshahan waxqabadka. Waa in daryeeleyaasha la tixgeliyo marka la fulinayo ee lala shaqaynayo caafimaadka, adeegyada kawnsalka iyo laanta bulshada samafalka. Waxay tani ka dhigan tahay in kooxda shaqadu ay Iskaashiga Xaafadda Camden oo dhan ka soo raadiyeen kooxo iyo adeegyo lala hadlo; fahma shaqada la qabtay ama hadda hore loogu wado daryeeleyaasha; hababka la iskugu geynayo shaqada; fikradaha lagu horumarinayo qorshaha iyo meelaha ka maqan ee laga yaabo in aan ka wada shaqayn karno. Hawlahan soo wada saarista waxaa weliba loo isticmaalay fursad kaloo lagu gaaro oo lagula hadlo daryeeleyaal dheeraad ah, oo lagu hubiyo in daryeeleyaashu ay og yihiin sida ay ula xiriirayaan taageerada hadba marka ay loo baahdo. Qaar badan oo kooxahan ka mid ah ayaa marar badan la booqday. Ururrada iyo kooxaha ku xiran ee ku lug yeeshay waxaa ka mid ahaa:

Camden Carers (Daryeeleyaasha Camden)

- Codka Daryeeleyaasha Camden
- Xeeladda Daryeeleyaasha Da'da yar ee loogu talagalay Camden Carers
- Isutagga Daryeeleyaasha Madowga ah (Black Carers Collective)
- Ahmiyad Siinta Daryeeleyaasha (Making Carers Count) – mashruuc lagu soo ogaado oo lagu taageero daryeeleyaasha ka soo jeeda bulshooyinka jinsidayaha laga tiro badan yahay (inta ugu badan bulshada Soomaaliyeed, Bengaaliga iyo Shiinaha)
- Munaasabadda Baaritaanka Caafimaadka iyo Habnololeedka ee Camden Carers

Mobilise – adeeg daryeeleyaal qaran, dijital ah oo u diyaar ah daryeeleyaasha jooga Camden.

Waxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka iyo Kawnsalka

- Wada Qorshaynta (Planning Together) – guddi iskaashi loogu talagalay dadka qaba naafooyinka waxbarashada iyo daryeeleyaasha qoyska si ay ula kulmaan dadka maamula adeegyada laga yaabo in ay isticmaalaan.
- Guddiga iyo Kooxda Taageeridda Dadka, Isku xiridda Bulshooyinka (Supporting People, Connecting Communities) – kooxaha jiheeya, fuliya, oo kormeera barnaamijka mashaariicda beddelka ee gacan ka geysta fulinta xeeladda Taageeridda Dadka, Isku xiridda Bulshooyinka
- Xubingole Anna Wright, Warbixin Xubin Dawli
- Kulanno lala yeeshay Xubingole Lorraine Revah, Hormuudka Daryeeleyaasha (Carers Champion)
- Kulannada adeegga Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka
- Guddiga Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda (ka wada dhexeeya caafimaadka iyo daryeelka bulshada) – daryeeleyaasha ayaa lagaga hadlay qiimaynta baahiyaha caafimaadka maskaxda iyo qiimaynta baahiyaha mukhaadaraadka iyo khamriga.
- Ku xiridda dib u cusboonaysiinta xeeladda Maangoonida (Autism).
- Daryeelka iyo Taageerada lagu bixiyo Guriga (Care and Support at Home) oo baaraya habka loo fuliyo daryeelka iyo taageerada lagu bixiyo guriga.
- Xogta Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka
- Kooxda xeeladda daryeeleyaasha da'da yar

Caafimaadka

- Guddiga Iskaashiga Daryeelka Maxalliga – kooxda Iskaashiga Xaafadda Camden oo hoggaanka u haya isku darista caafimaadka iyo daryeelka.. Waxay dhisayaan barnaamij shaqo oo lagu magacaabo 'Start Well, Live Well, Age Well' (Bilow Wanaagsan, Nolol Wanaagsan, Gabow Wanaagsan), oo xusaya mudnaanaha ka turjumaya taageerada ay dadku u baahan yihiin marxaladaha kaladuwan ee noloshooda. Taageerada daryeeleyaasha laga siiyo qorshaha waxqabadka iyo guddiga iskaashiga, ayaa qayb ka noqon doonta barnaamijkan.
- Guddiga Iskaashiga Daryeeleyaasha Caafimaadka Maskaxda – koox daryeeleyaal ka socda Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee Waqooyiga London oo ka kooban adeegyo iyo daryeeleyaal ka socda Camden iyo Islington. Waxay ka shaqaynayaan xeeladda daryeeleyaasha ee ku toosan Caafimaadka Maskaxda. Waxay sidoo kale hoggaanka u hayaan shaqada lagu hirgelinayo Saddex xagalka Daryeelka (Triangle of Care). Sanadka 2024, Waxaa Guddigan beddeli doona Isbaahaysiga Isticmaaleyaasha Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee Waqooyiga London (North London Mental Health Partnership User Alliance) oo ka koobnaan doona daryeeleyaasha iyo xirfadleyaasha caafimaadka maskaxda ee ka socda xaafadaha ka tirsan Waqooyiga Dhexe ee London .
- Golaha Daryeeleyaasha (Carers Council) – koox loogu talagalay daryeeleyaasha oo qayb ka ah ururka isbitaal ee Central and North West London NHS Foundation Trust (CNWL). Waxay sidoo kale hoggaanka u hayaan shaqada lagu hirgelinayo Saddex xagalka Daryeelka waxayna leeyihiin xeer qoraalka daryeeleyaasha.
- Kooxda Hawlgelinta Bukaanka iyo Dadweynaha (Patient and Public Engagement Group) ee Camden.

Kuwa kale

- Age UK Camden – Kulanka Big Team (Kooxda Weyn) oo ah munaasabad shabakad dhisid oo loogu talagalay laanta VCSE iyo caafimaadka iyo adeegyada kawnsalka.
- Waxaa qorshaysan munaasabado lala qabto Xarunta Bulshada Soomaaliyeed ee Ingiriiska (British Somali Community Centre) iyo Ururka Shaqaalaha Bengaaliga ah (Bengali Workers Association).

Hawlahan ayaa sii socon doona, si sare loogu qaado muuqaalka qorshaha waxqabadka oo loo gaaro daryeeleyaal dheeraad ah.

Maxaa xiga – Guddiga Iskaashiga Daryeeyaasha Xaafadda

“Anigu waxaan ku rajo qabaa shaqadan laakiin waanan ka shakiyayaa, miyaa la fulin doonaa?”

Si loo hubiyo in masuuliyadda qorshaha waxqabadka ay wadaagaan dhammaan ururrada ku jira Iskaashiga Xaafadda Camden, Guddiga Iskaashiga Daryeelaha ayaa la aasaasi doonaa kama dambays dhammaadka sanadka 2024. Waxaa aarintan lagu magacaabi doonaa **Guddiga Iskaashiga Daryeeyaasha Camden**. Guddiga ayaa ka masuul noqon doona xajinta qorshaha waxqabadka iyo xafidista wada xisaabtankiisa iyo horusocodkiisa. Guddiga iskaashiga ayaa la socon doona horumarka laga gaaro meelaha wax laga qabanayo oo xaqiijin doona in mabaadii'da loo tixgeliyo shaqada oo dhan. Guddiga waxaa ka mid noqon doona daryeeyaalka, Xubingoleyaalka, iyo wakiillo sare oo ka socda Iskaashiga Xaafadda oo dhan. Guddiga waxaa lagu xiri doonaa kooxaha kale ee go'aan gaara, sida Guddiga Caafimaadka iyo Wanaagqabka (Health and Wellbeing Board) iyo Golaha Baarista xeeldheer ee Caafimaadka iyo Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka (Health and Adult Social Care Scrutiny Committee), si loo xaqiijiyo in waxqabadyada looga oggolaan karo oo loogu mudnaan siin karo darajada ugu sarraysa.

Iyadoo qayb ka ah u heellanaanta daryeeyaasha, waxaa sidoo kale jiri doona saddex kaalin ama jago: Hoggaamiyaha Mashruuca Daryeeyaasha, Sarkaalka Mashruuca Daryeeyaasha iyo Sarkaalka Taageerada Daryeeyaasha oo taageeri doona shaqada qorshaha waxqabadka oo dhex geli doona guddiga iskaashiga. Kaalimahan waxaa la filan karaa in la bilaabo xilliga Dayrta 2024 waxaana maalgelin loo oggolaaday labo sano. Miisaaniyad ayaa sidoo kale la soo helay, taasoo loo isticmaali doono si loo taageero maamulka ama hawgalka guddiga, tusaale ahaan dhanka wadaxiriirka, laakiin waxaa sidoo kale isticmaali doona guddiga si ay u fuliyaan waxqabadyada ku dhex jira qorshaha.

Kooxda shaqada ayaa masuul ka sii ahaan doona fulinta maalinlaha ah waxyaabaha mudnaanta u leh qorshaha waxqabadka, iyagoo la soconaya horumarka durdurrada shaqada (kooxaha hoose ee lagu abuuray waxqabadyo khaas ah) iyo xajinta kormeerka qorshooyinka. Kooxda shaqada (working group) ayaa warbixin u diri doona guddiga.

. Bilowga Qorshaha Waxqabadka Daryeeyaasha ayaa ka yimid isbeddel dhawaan lagu sameeyey fulinta hawlgalka Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka oo loo yeelay xeelad xaafadda ku toosan, iyo dhisidda Kooxda Xaafadda ee Isku darsan (Integrated Neighbourhood Team) ee tijaabada ah oo laga bilaabay Bariga Camden. Hindisooyinkan beddelaaddu waxay ka turjumayaan tallaabada ay Camden ugu dhaqaaqayso in ay daryeelka bulshada ku bixiso heer maxalli, oo meel ku salaysan, oo diiradda lagu saaro hab lagula shaqeeyo oo meel lagula joogo dadka isticmaala taageerada, adeegyada bulshada iyo adeegbixiyeyaasha caafimaadka. Dhiska ama qaabka iyo fulinta Guddiga Iskaashiga Daryeeyaasha Xaafadda ayaa wax lagaga baran doonaa oo sidoo kale lagu suurtoogelin doonaa horumarinta xeeladdan meel ku salaysan iyadoo loo maro wadashaqaynta daneeyeyaasha badan iyo shaqada iskaashiga ah ee iyada gaar u ah, waxaana loogu hawl diri doonaa in ay xaqiijiyaan in codadka daryeeyaasha iyo masuuliyadaha daryeelaha dhammaanteed laga muujiyo oo lagu dhex daro.

Sidee ayaan u ogaan doonaa in uu isbeddel yimid?

Waxaa daruuri ah in daryeeyaasha weli laga qayb geliyo heer walboo shaqada ka mid ah si qorshaha waxqabadka loogu matalo waayahooda iyo mudnaanahooda. Waxay tani sidoo kale kordhin doontaa ka xisaabtanka qorshaha waxqabadka si loogu gaaro natiijooyinka muhiim u ah daryeeyaasha, si aan markaa u ogaanno sida waxa fiicani uu u eeg yahay iyo horumarka aan gaarnay.

Waxaa tiro badan qaababka waxqabadka natiijada ee ka jira dhammaan ururrada Iskaashiga Xaafadda. Waxaa sidoo kale jira cabbirro kaloo qaran sida qaabka waxqabadka natiijada Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka ama qaabka waxqabadka Ka Dhabaynta (Making it Real) ee ururka Think Local Act Personal (Maxalliga Ka fikir Shakhsiyadda Ku dhaqan). Waxaa wadajir la isku raacay in xeelad isku jirta ay tahay fursadda ugu fiican, halkii laga abuuri lahaa qaab waxqabad natiijo oo u astaysan daryeeyaasha jooga Camden. Marka habkan la adeegsado saamaynta tallaabooyinka ayaa gaari karta halka ugu ballaaran.

Markii qorshaha waxqabadka la bilaabay, kooxda shaqadu waxay sameeyeen layli isbarbardhig ah oo loo isticmaalay qiimaynta salka machadka NICE ee loogu talagalay taageerada la siiyo daryeeyaasha qaangaarka ah (NG150). Waxaa lagu tala jiraa in taasi dib loogu noqdo oo la isticmaalo si loogu cabbiro horumarka.

Machadka NICE wuxuu sidoo kale dejiyey xeerar tayo (QS200) oo ku jieeda taageerada la siiyo dadka qaangaarka ah ee 18 jir ah ama ka weyn ee daryeel siiya hal qof ama in ka badan oo 16 jir ah ama ka weyn oo qaba baahiyaha caafimaadka iyo daryeelka bulshada. Waxay xusayaan meelaha mudnaanta u leh wanaajinta tayada ee caafimaadka, caafimaadka dadweynaha iyo daryeelka bulshada waxaana loo isticmaali karaa hab lagu cabbiro horumarka.

Xeerasha tayada waxaa taageersan ururrada caafimaadka iyo sidoo kale daryeelka bulshada oo ay ka mid yihiin Wasaaradda Caafimaadka iyo Daryeelka Bulsheed (Department of Health and Social Care); Ururka Ingiriiska ee Shaqaalaha Arrimaha Bulshada (British Association for Social Workers); Ururka Daryeeleyaasha (Carers Trust); hay'adda Caafimaadka Dadweynaha ee England (Public Health England), Kulliyadda Boqortooyada ee Dhakhaatiirta (Royal College of Physicians) iyo ururka Think Local Act Personal. Maadaama ay xeerashu la jaan qaadayaan mabaadii'da iyo mudnaanaha ku jira qorshaha waxqabadka waxaa loo maleeyaa in ay waxtar fiican yeelanayaan. Waxay sidoo kale muujinaysaa in Camden ay u heellan tahay tayada iyo gaaridda heerka sare ee daryeelka.

Xeerasha tayada machadka NICE waxaa ku jira 5 bayaan:

1. Daryeeleyaasha waxaa soo ogaanaya ururrada caafimaadka iyo daryeelka bulshada waxaana lagu dhiirrigelinayaa in ay aqoonsadaan kaalimahooda iyo xuquuqdooda.
2. Daryeeleyaasha waxaa laga taageeraa in ay si firfircoon uga qaybqaataan go'aan gaarista iyo qorshaynta daryeelka loogu talagalay qofka ay daryeelaan.
3. Daryeeleyaasha laga qaadayo qiimaynta daryeelaha ayaa fursad loo siiyaa in ay ka hadlaan waxa iyaga ugu muhiimsan, oo ay ka mid yihiin baahiyaha caafimaadka, wanaagqabka iyo daryeelka bulshada, iyo shaqada, waxbarashada, ama tababbarka iyaga gaar u ah.
4. Daryeeleyaasha waxaa si joogto ah fursad loogu siiyaa in ay xirfadleyaasha caafimaadka iyo daryeelka bulshada kala hadlaan qiimaha ay leedahay in nasasho laga qaato daryeelidda iyo fursadaha iyaga diyaar u ah.
5. Daryeeleyaasha waxaa nidaamyada shaqada taageerada leh ugu baaqa ama u soo bandhiga goobaha shaqada.

Kawnsalka Camden ayaa abuurayey qaabka waxqabadka cabbiraadda wanaagqabka ee Nollosha Fiican ee Camden (Good Life Camden). Qaabkan waxqabadka waxaa wada abuuray degganeyaasha iyo kawnsalka. Waxaa lagu muujiyey waxa ay ka dhigan tahay in nolol fiican loogu noolaado Camden gudaheeda iyo sida taas loo cabbiri karo. Wuxuu ku dhisan yahay 9 mawduuc: Caafimaadka; Sinnaanta; Badbaadada; Guryeynta; Waxbarashada cimridhererka; Xiriirrada bulsheed iyo beesha; Deegaanka; Awoodsiinta iyo waddaninimada; Dakhliga iyo qiimaha jaban.

Waxaa jira calaamado ama seenyaaleyaal iyo cabbirro badan oo la xiriiira mawduucyadan, kuwaasoo la astayn karo oo la hagaajin karo. Waxaa loo arkaa in qaabka waxqabadku uu muhiim u yahay Qorshaha Waxqabadka Daryeeleyaasha. Tusaale ahaan, Sinnaanta: qof walba waxuu heli karaa adeegyada ay u baahan yihiin; Xirirka bulsheed iyo beesha: dadku waxay dareemaan in ay ka tirsan yihin xaafaddooda, ay aaminaan deriskooda, oo ay gargaar weydiisan karaan. Cabbirrada saxda ah waxaa looga heshiin doonaa Guddiga Iskaashiga Daryeeleyaasha Xaafadda. Marka la isticmaalo qaabkan waxqabadka, qorshaha waxqabadka ayaa Kawnsalka iyo shuraakada kale ka caawin kara in ay siyaado u fahmaan waayaha daryeeleyaasha.

Sidaas darteed waxaa lagu talinayaa in aan isticmaalno xeerarka tayada machadka NICE iyo qaabka waxqabadka Nollosha Fiican ee Camden (Good Life Camden) si aan u cabbirno horumarkayaga iyo hammadyadayada si aan u xaqiijino in daryeeleyaasha la qiimeeyo oo la taageero. Horumarka kuwan laga gaaro ayaa looga warbixin doonaa Guddiga Iskaashiga Daryeeleyaasha ee Camden.

Waxaa noo suurtoogelin doonta in aan fahanno horumarka aan ka gaarno fulinta xeerarka iyo cabbirrada kalee natiijada, iyo soo gurista caddaynta, oo lagu sameeyo habab qiyaaseed iyo sidoo kale habab tayeed, oo tusaale ahaan loo maro soo gurista xogta ee aan samayno, la hadlidda daryeeleyaasha iyo isticmaalka fulinta waxqabadyada ku jira qorshaha.

Taageerada loogu talagalay daryeeleyaasha jooga Camden

“Waqtiga aniga iigu cabsi badan daryeele ahaan waa marka qofka aan daryeelo uu gargaar u baahan yahay.”

Camden Carers (Daryeeleyaasha Camden)

Camden Carers ayaa daryeeleyaasha 18 jir ah ama ka weyn ka taageerta in ay sii wadaan kaalintooda daryeelka oo ay ilaaliyaan ama wanaajiyaan wanaagqabka guud. Daryeele kasta oo jooga Camden, ama daryeele taageera qof ku nool Camden, ayaa heli kara adeegyada Daryeeleyaasha ee Camden.

<https://www.camdenccs.org.uk/>

info@camdenccs.org.uk

020 7428 8950

Camden Carers ayaa ku deeqa adeegyo noocyo badan si ay u taageeraan daryeeleyaasha oo ay ka mid yihiin:

- Macluumaadka, talada iyo qareenimada xataa talada takhasus leh ee loogu talagalay caafimaadka maskaxda, waxbarashada naafada, asaasaqa iyo daryeeleyaasha qaangaarka da' yar (18-25).
- Qiimaynada daryeelaha ee qaanuuniga ah (wadahadallada) iyo dib u eegisyada lagu sameeyo magaca Kawnsalka. Camden Carers ayaa qabta wadahadallada daryeelaha marka qofka la daryeelo uusan qaadaniin adeegyada Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka.
- Baaritaannada Caafimaadka iyo Habnololeedka/Baarista caafimaadka.
- Codsashooyinka deeqda loogu talagalay daryeeleyaasha shakhsiyeed oo laga helo maalbixiyeyaal kaladuwan.
- Hawlaha ama maaweelooyinka daryeeleyaasha u fiican matalan, kooxda farshaxanka, socodyada, qorista hal abuurka leh, jimicsiga yoga.
- Kooxaha daryeeleyaasha oo ay ka mid yihiin Isutagga Daryeeleyaasha Madowga ah, kooxda daryeeleyaasha Caafimaadka Maskaxda, kooxda Daryeeleyaasha Naafada Waxbarashada iyo kooxda daryeeleyaasha waayeelka/ Daryeeleyaasha Asaasaqa.
- Kulannada tababbarka daryeelaha.
- Munaasabado kaladuwan oo loogu talagalay ama ku saabsan daryeelyaasha.
- Taageerada shaqada ee loogu talagalay daryeeleyaasha.
- Nasashooyinka degdegga ah ee laga helo daryeelidda.
- Adeegga latalinta ama caqlicelinta (8 lataliyeyaal, ayaa latalin ku deeqa maalin walba).
- Adeegyada maalinta asaasaqa - ku deeqa hawlo wadajir ah oo loogu talagalay daryeeleyaasha iyo qofka ay daryeelaan.
- Doodaha/Fooramyada daryeeleyaashu hoggaamiyaan, Codka Daryeeleyaasha Camden (Camden Carers Voice).
- Shaqo khaas ah oo lagu taageero Daryeeleyaasha Qaangaarka Da' yar.

Mobilise

Mobilise waa baaq internetka ugu diyaar ah daryeeleyaasha, oo lagu bixiyo taageero iyo adeegyo. Daryeeleyaasha ayaa lala xiriirin karaa bulsho daryeeleyaal ah oo la heli karo 24 saacadood maalintii. Daryeele kaste ayaa heli kara adeegyada Mobilise. Waxay baaq xooggan u hayaan daryeeleyaasha ku nool Camden, ama daryeeleyaasha taageera qof ku nool Camden.

<https://www.mobiliseonline.co.uk/camden>

Adeegyada ay daryeeleyaashu ku deeqaan waxaa ka mid ah:

- Minbar bulsho oo lagu wada xiriiriyo daryeeleyaasha oo iskugu yimaadda meel nabad ah oo lagu helo taageerada dadka isku faca ah iyo wadaagista khibrdaha.
- Bar internet oo lagu bixiyo macluumaad iyo khayraad ku saabsan mawduucyo kaladuwan oo la xiriira daryeelka.
- Munaasabado maqal iyo muuqaal oo ay ka mid yihiin kulannada Cuppa ee wax lagu cabbo oo lagu qabto barnaamijka Zoom iyo wadahadallo gole oo si firfircoon loogu wada hadlo.
- Warside toddobaad walba iimayl lagu diro oo ay ku jiraan hageyaal iyo maqaallo iyo weliba waxyaabaha ugu door roon maxalliga, munaasabadaha iyo hawlaha ama maaweelooyinka oo loogu talagalay Camden.
- Wicisyo taageero shakhsiyeed oo la heli karo 7 maalmood toddobaadkii xataa wiikeendiyada.
- Khayraad ama ilo ay daryeeleyaashu kala xiriiri karaa Camden gudaheeda: sida ururrada ku deeqa kaarasha sicir dhimista daryeelaha; sida loo sameeyo qorshaha degdegga.
- Kaaliyaha Mobilise (Mobilise Assistant), agab otomaatig ah oo diyaar u ah in uu ka jawaabo xaaladaha daryeelaha 24 saac/7 maalin
- Agabyo dhijitaal ah oo kaladuwan oo si fudud loo isticmaali karo si loogu taageero dhaqaalaha, dheefaha iyo caqabadaha caadiga ah.
- Taageero shakhsiyaysan, oo otomaatig ah oo ka hordeg ah oo lagu bixiyo iimayl
- Waxaa taageera koox ka kooban takhasusleyaasha taageerada daryeelaha oo bixiya taageero shakhsiyeed, maaraynta bulshada, habaynta iyo kormeerka dhawritaanka.

Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka

020 7974 4444 oo dheh 'Adult Social Care' marka lagu sheego.

<https://forms.office.com/e/rdAcC2Wsx>

Daryeele ahaan waxaad qiimaynta daryeelaha (wadahadalka) ka codsan kartaa waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka. Waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka ayaa tan qaban doonta haddii qofka aad taageerto uu adeegyadooda helo, tusaale ahaan waxay helaan daryeelka guriga. Haddii qofka aad daryeesho aanan laga garanayn dhanka waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka, markaa Camden Carers (Daryeeleyaasha Camden) ayaa adiga kula shaqayn doonta si tan loo qabto.

Waxaad sidoo kale la xiriiri kartaa waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka haddii aad u baahan tahay gargaar iyo taageero dheeraad ah si aad ugu noolaato nolol caafimaad leh oo madaxbannaan.

Waxaa laga yaabaa in aad taageero uga baahato waaxda Daryeelka Bulsheed ee Qaangaarka haddii:

- aad qabto naafanimada maqalka ama aragga oo saameeya nololshaada maalinlaha ah
- aad qabto naafanimo jirka ah
- Waxaa laga yaabaa in aad rabto in aad taageero ka hesho waxyaabaha ay ka mid yihiin:
 - isku xiridda waxa ka socda bulshada maxalligaaga
 - xiriirro aad la samaysato ama la joogteyso saaxiibbada iyo qaraabada
 - qabashada hawlaha maalinlaha ah sida daryeelka nafta, cunto diyaarinta
 - haddii aad ka walwal qabto naftaada ama qof kale

Adeegga Naafada Waxbarashada ee Camden (Camden Learning Disability Service) (CLDS)

0207 974 3737

CLDS@camden.gov.uk

Adeegga CLDS waxuu la shaqeeyaa dadka qaba naafooyinka waxbarashada ee jooga Camden. Adeeggu wuxuu ka kooban yahay koox caafimaad iyo daryeel bulsho oo ka socda kawnsalka iyo adeegga NHS.

Daryeele ahaan waxaad codsan kartaa qiimaynta daryeelaha (wadahadalka) in aad ka hesho xirfadle daryeel bulsheed oo ka mid ah adeegga CLDS. Adeegga CLDS ayaa tan qaban doona haddii qofka aad taageerto uu helo adeegyadooda. Haddii qofka aad daryeesho aanan laga garanayn dhanka adeegga CLDS, ama taageerada ay ku helaan adeegga CLDS uu ka yar yahay 12 saacadood toddobaadkii, markaa Camden Carers ayaa adiga kula shaqayn doonta si loo qabto wadahadalka daryeelaha.

<https://www.cldsinfo.net/> ayay ku jiraan khayraad iyo fiidiyowyo badan oo waxtar leh. Waxaa ka mid ah macluumaad akhris fudud, fiidiyowyo, iyo baro intarnet oo laga helo hawlo ama maaweelooyin iyo macluumaad bilaash ah.

Caafimaadka Maskaxda

Ka sokow taageerada caafimaadka maskaxda oo aad ka hesho Dhakhtarkaaga Guud (GP), waxaa jira adeegyo iyo khayraad ama ilo maxalliga ah oo kaladuwan oo taageero ka bixin kara caafimaadka maskaxda Waxaa jira baro intarnet oo loogu talagalay caafimaadka maskaxda oo bixiya macluumaad ku saabsan Adeegyada Caafimaadka Maskaxda ee ka jira Camden:

Mental Health Camden (Caafimaadka Maskaxda Camden) waa bar intarnet oo lagu hayo adeegyada taageerada caafimaadka maskaxda iyo wanaagqabka ee maxalliga ee ka jira Camden: <https://mentalhealthcamden.co.uk/>

Iskaashiga Caafimaadka Maskaxda ee Waqooyiga London (North London Mental Health Partnership) (iskaashi cusub oo ka kooban ururka isbitaal ee Camden and Islington NHS Foundation Trust), ayaa daboolaa noocyo kaladuwan ee taageerada iyo kooxaha caafimaadka maskaxda. <https://www.northlondonmentalhealth.nhs.uk/services>

Xulashooyika Daryeelka Camden (Camden Care Choices), waxaa ku jira macluumaad ku saabsan adeegyada takhasuska leh, oo ay ka mid yihiin:

- Teerabiyada hadalka (IAPT) iyo taageerada dabiibka ah
- Khadadka iyo kulannada ballan la'aan ee shiddada
- Shabakado iyo kooxo taageero faceed
- Ururrada iyo hawlaha ama maaweelooyinka wanaagqabka

<https://camdencarechoices.camden.gov.uk/mental-health/where-to-get-support/>

Khadka daryeelka Camden (Camden Careline)

Tignoloojiyo gargaar leh ayaa lagu sharxayaa qalabyo ama aalado noocyo badan oo dadka ka caawin kara in ay nolol madaxbannaan helaan iyagoo laga taageero ama laga caawiyo hawlaha maalinlaha ah ee nolosha.

Camden gudaheeda, tignoloojiyada gargaarka leh waxaa bixiya adeegga Khadka daryeelka Camden (Camden Careline). Qalabka iyo aaladaha diyaarka ah si fudud ayaa loo isticmaali karaa oo qaar badan waxaa lagu shaqaysiiyaa riixitaanka badhan.

Tignoloojiyada gargaarka leh waxaa loogu talagalay qof kastoo raba in uu si madaxbannaan ugu noolaado guriga. Waxay gaar ahaan waxtar u leedahay dadka:

- aanan dhaqaaqi karin ama aanan si fiican iskugu taagi karin lugahooda
- ka soo hooyanaya isbitaalka
- keligood meel ku nool oo dhibaatooyin ka qaba xasuusta
- dhibbaneyaal u noqday rabshadda guriga
- ku nool xaalado caafimaad oo waqti dheer sida asaasaqa, sarcada ama suuxdinta, cudurka wadnaha, naafada waxbarashada ama jirka iyo dhibaatooyinka dareenka.

Tignoloojiyada gargaarka leh waxaad ku isticmaali kartaa gurigaaga gaarka ah, ama guryeynta hoysiin ah. Waxaa sidoo kale isticmaali kara daryeeleyaasha si loogu caawiyo in badbaadada loogu ilaaliyo dadka ay daryeelaan.

Xirfadle daryeel bulsho ayaa adiga kuu gudbin kara adeegga Khadka daryeelka (Careline) ama toos ayaad iyaga ula xiriiri kartaa::

020 7974 1491 (xulashada 4)

carelinetelecareadmin@camden.gov.uk

Shabakadda Talada Camden (Camden Advice Network)

Shabakadda Talada Camden waa 12 urur oo talo bilaash ah oo madaxbannaan siiya degganeyaasha Camden. Waxay gargaar ka bixiyaan waxyaabaha ay ka mid yihiin:

- Talada iyo qareenimada ama u doodista loogu talagalay dadka waayeelka ah
- Talada iyo qareenimada ama u doodista loogu talagalay dadka naafooyin qaba
- Talada iyo qareenimada ama u doodista loogu talagalay dadka da' yar ama dhallinyarada (16 ilaa 24)
- Deynta iyo lacagta
- Shaqada
- Guryeynta
- Haajiraadda/socdaalka
- Xuquuqha cayrta / gunnooyinka

<https://www.camden.gov.uk/camden-advice-network>

Ra'yicelinta ku aadan qorshaha

Haddii aad qabto faallooyin ama su'aalo ku aadan Qorshaha Waxqabadka Daryeeleyaasha, fadlan la xiriir:

CamdenCareChoices@camden.gov.uk

